

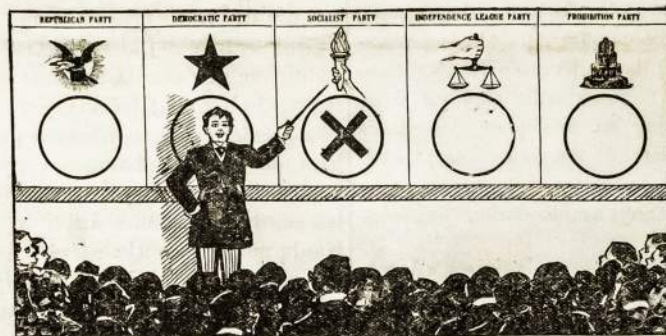

Draugai, skaitykit ir platinkit "Kovą"!
 Politikos, Ekonomijos ir Literatūros Sanvaitinis Laikraštis
LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SANJUNGOS ORGANAS

Prekiuoja: metui \$2, pusmečiui \$1. Adresas: 1815 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1906, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 44. Philadelphia, Pa. 30 d. Spalių [October] 1908 m. **Met. IV.**

Čia parodyta, kad balsuojant už «Socialist Party», reikia į tą apvalų langelį parašyti kryžiuką. Čia parašęs vicintelį kryžiuką, niekur kitur daugiau netur rašyt.

Kaip balsuoti.

3 čia LSS Illinois rajono konferencija nusprendė išrinkt specialią komitetą pasirūpinti apie balsavimo dalykus. Tapo išrinktas A. S. Raulynaitis.

Paaiškinu visiems draugams, kaip reikia balsuoti. Geriausia balsuot tiesiog už Socialist Party — užtenka Socialist Party kolumnos viršuje langelyje parašyti kryžiuką +. Pa-

rašai tik vieną tą kryžiuką, tai reiškia, kad balsavai už visus Socialist Party kandidatus, ir dėlto nereikia rašyt kryžiukų į kitus langelius, t. y. už kokius nors kitus kandidatus. Taigi reikia atminti, kad reikia padėti vieną kryžiuką į patį viršutinį langelį, kurs atspaustas ant popieros (baloto) ties parašu «Socialist Party».

A. S. Raulynaitis.

Ar bus vienybė, brolybė ir lygybė invykus socializmui?

(Laiškas į «Kovos» redakciją).

Už tokį mano klausimą meldžiu neapšaukti mane «žvaigždiniu», bet teikitės ant žemiaus paduotų mano klausimų draugiškai atsakyti.

Gimtoje šalyje budamas, negalėjau išmokti socializmo mokslo, nes per daug umai arba pervėlai išgirdau apie jį. O ypatingai artojai vėliausia išgirdo ir pirmiausias balsas girdimas buvo: «Atėjo diena išganymo», «vyrai, už ginklų!» Sakau nebebuvo ir nebėr laiko teip svarbų dalyką dazinti, koks tikslas arba kovos budas, nebėr laiko apsišviesti; tik svarbiausia žodis «išsipirkimo» (nors krauju), nes jau nebegalima buvo ramiai išturėti, dienas ir naktis dirbant už pusbadį maistą. Ir, rodės, nebėr laiko tyrinėti puikius socializmo programo žodžius; tik vien likos eiti vadovų rodomu keliu. Pasigirdo visose Rusijos šalyse neapykanta ant valdžios, visur skambėjo: «Laisvė, lygybė, brolybė». Dėlko aš bėgsiu nuo laisvės?

Atvažiuoję į laisvesnę šalį (Ameriką) stengiuosi išmokyti socializmo mokslo. Ačiu mano triusui, suprantu ir laikau šventu soc. mokslą ir kovą, persitikrinau, jog ar ankščiau ar vėliau vis turės įvykti socializmas. Tik vienas klausimas daugiausia man daro keblumą ir abejojimų — kaslink vienybės, lygybės ir brolybės.

1) Darbai nevienodi, kaip ukės teip ir dirbtuvėse (lengvesni ir sunkūs). Aš kalbėsiu apie zemdirstystės darbą. Aš geriaus imu vežiko darbą, negu miško kirtiko, arba akmenų skaldytojo, bet ir kirtikas tą labiau pamėgs. O gal lengvesniam darbe ilgiau reiks dirbti; bet ant vežiko vietos geriaus norės dirbti 12 valandų į parą, negu akmenis skaldyti 6 valandas. Tiesa, yra pasakyta, jog su mašinoms daugiausia bus dirbama, nes kaskart vis išranda naujas mašinas; bet ir prie mašinos nelygus darbas.

2) Ukės darbininkas užsimanys amato darbo, angliakasy teipgi nenorės urvuose dirbti.

3) «Mokslas bus prieinamas visiems lygiai». «Amatą galės pasirinkti tinkamą». O jei darbas nelygus, tai kiekvienas rinksis lengvesnį, smagesnį, — o kas blogesnį dirbs, kurį dabar daugiausia kaliniai atlieka ir daro reikalingą medegą, o be abejo, kaliniai susimąžs (aš to ir trokštu).

Jeigu butų darbas padalintas, pagal gimines, pagal tautą, kaip buvo Maizio (Maiziešiaus) laikuose (Levi giminei pirma vieta), tai didžiausia butų neteisybė, skriauda, ir nenustatų tekėjęs žmonių kraujas. Daugybė butų priešų socializmui ir norėtų atgal grįžti, kaip žydai pusėioj murmojo ant Maizio, kad negavo cibulių.

Ant tų mano abejojimų meldžiu draugiškai paaiškinti ar laišku ar per laikraštį «Kovą».

Aš manau, jog ir daugiau yra abejojantių ypatų, butų ir jiems dvasiškas penas. O jei butų tokia knyga išleista, tai meldžiu suteikti man, aš užmokėsiu.

Su pagarba

C. J. D.

* * *

Prieš atsakant ant šių klausimų, turiu pažymėti vieną svarbų dalyką. Tie klausimai teip svarbūs, — nors, kaip žemiau matysime, persilpnai užduoti, — kad jų svarstymas labai reikalingas ir pageidaujamas, ir dėlto tasai baimijimasis, kad už tai neapšauktų «žvaigždiniu», visai nereikalingas ir negeistinas. Socialistai tik kritika gyvena, kritika — tai mūsų dvasiškas penas, dėlto visoki kritiški klausimai mums labai pageidaujami, ypač, kad jie kyla iš darbininkų, pradedančių socialistiškai protauti. Joki klausimai, be atgaleiviškų tikslų užduoti, nepadarys žmogaus atgaleiviu («žvaigždiniu»).

Atsakimai ant draugo C. J. D. klausimų.

1) Pasakyta: kiekvienas apsiims geriaus dirbti 12 valper dieną vežiko darbą, negu akmenis skaldyt 6 val. Lietuvoj akmenų skaldymas — sunkus darbas, kitur ir tą palengvina, o kada išsitobulys mašinos, tai kažgi, ar bus sunkiau akmenis skaldyt, kaip važinėti? Ne visi ir šiandien nori vežikais but, ne visi renkasi tiktai lengvus darbus, o daugelis prie lengvų darbų greičiau apserga ir velija sau eit kalt su dešimtsvariu kaju, negu sau atsiedus vartoti adatą. Teip gal but ir socializmui įvykus.

Čia gali kilti kur-kas svarbesnis klausimas, įsekmui: — kas dirbs tokius darbus, kurie baisiai kenkia darbininko sveikatai? Yra aiškūs atsakymas: Ateities surėdyme bus visų žmonių didžiausias rūpestis, kad nieks vargo nekenkėtų, nesirgtų, nemirtų dėl kitų priezasties, dėl visuomenės. Stiklo dirbtuvėse netenka darbininkas sveikatos, bepučiant stiklą, lyg muilo burbulą; tačiau jau ir dabar nereik to putimo: stiklą padaro su tam tikroms prietaisoms. Veidrodžius dirbant, darbininkai užsinuodija gyvuoju sidabru; drūčiausias žmogus ilgiau nepagyvena, kaip 30 ir keletą metų; tačiau jau išrasta veidrodžius dirbti ir be tų nuodijantių daiktų. Kaulų malune biauri smarvė. Šiandien nė smarvė, nė nuodai, nė kitos dirbtuvių blogos sąlygos negali but prašalintos, nes kapitalistui per tai butų nuostolis; tik kaip darbininkai pasipriešina, sustreikuoja ar įstatymų keliu įveda tokią tvarką, kad jeigu kapitalistas nepagerintų tų sąlygų, tai jis turėtų didesnį nuostolį — tada jis greit pagerina. Reikia tik įvesti tokią tvarką, kuri žmones netrauktų atgal, bet pastumėtų pirmyn pažangos keliu, ir viskas eis geryn.

2) Ar socializmui įvykus atsitiks toki darbai, kurių nieks nenorės dirbti? Anaip tol ne! Jeigu kitas darbas bus ir ne visai smagus, jeigu jau nebus galima visai prašalint darbo nesveikumą ir tt., tai ir tai nėra nė mažiausios abejonės, kad darbininkų atsiras. Juk žmonės tada teipgi bus gūdruš ir mokės surėdyti tokią tvarką, kuri pritrauks ikvaliai luosnorių. Nedirbs gal ilgai tokiam darbe, bet to nė nereik, juk ir šiandien daugybė žmonių išbando visokius darbus, visokius amatus, o retas dirba kokį vieną darbą per visą savo amžių. Be abejonės ir socializmo tvarkoj retas visą sa-

Pona
Kada tav
des didel
nel Jeigu
kus, kok
nemažai y
pigiai
nėką p
Paim
rudi kel
žinai, kad
nokusios,
bulves ga
Taigi
perki
žmonės v
kad būtų
bulvių, t
teip!

Teip,
Kart
rodėsi žin
ir vaising
Tu s
tų tavęs
Tu s
nepriigali
mušė, ki
tiski mū
demokra
ke šitu
voje. K
tuom ga
bulvi
Jeig
dėl negel
Jeig
tai kod
m ir k

vo dirbamajam amžim dirbs vienā kokj darbā. Vienas ir tas pats darbas kartais nusibosta, kad ir nereikētū dirbant nuvargti, pailsti. Dēlto visai nebus peiktinas dalykas, jei ukēs darbininkas užsimanys amato darbā dirbti, o angliakasis nenorēs visā amžj urvuose lindot. Tuos pačius urvus tik pagerink, apžiurēk, kad but sveikiau ir neatsitiktū tiek užgruvinū, kaip Amerikos kasyklose — ir darbas tenai bus ne bjaurus, nebaisus. Šiandien, tiesa, darbininkus priverčia j tuos žudynių urvus lįst badas. Socijalizmo laikuose žmonēs bus laisvi, badas nevers dirbti, bet kadangi darbas žmogui bus garbē, o ne prakeiksmas, ne panieka, ne kančios, tai žmonēs laisvai sau pasiskirs, kokj nori, darbā ir dirbs, kiek pagal išrokavimą bus reikalinga dirbti, kad visiems žmonēm visokiū gārybiū butū užtektinai.

(Toliaus bus).

J. Baltrušaitis.

Nebuk bulve.

Parašė Ben. Hanford.

Ponas Bedarbi, aš noriu, kad užklaustum savēs vieno dalyko. Kada tavo pati arba tu eini ko nors p i r k t i, tu džiaugiesi radęs didelę daugybę visokiū dalykū, paskirtū pardavimui, — ar ne? Jeigu jų yra didelis įvairumas, tu gali sau rasti tokius dalykus, kokiū tik nori, — ar ne? Ir jeigu jų yra daug, ir da gi jei nemažai yra pardavikū, tu gali nusipirkti dalykus, kuriū nori, p i g i a i, — ar ne teip? Visoj pasaulėj tu rasi, kad kada tik žmonēs ką p e r k a, jie nori, kad perkami dalykai būtų p i g ū s.

Paimkime, tu nueini ant rinkos p i r k t i bulviū. Jeigu tu rindi keletą pardavikū, daug turinčių visokios veislės bulviū, tu žinai, kad tu galēsi nuderėti. Jeigu kokios bulvės yra jau teip išnokusios, kad jų ilgiau padėjus negalima laikyti, tu žinai, kad tas bulves gali nupirkti p i g i a i.

Taigi, p. Bedarbi, tik atsimink šitą vieną dalyką — kada tu p e r k i bulves, tu nori, kad jos būtų p i g i o s. Įsitēmyk, kad žmonēs visam sviete, kada tik jie ką nors p e r k a, jie nori, kad būtų p i g ū. Teipgi atsimjk, kad kol t a u reikēs p i r k t i bulviū, tu niekad nenorēsi, kad jos būtų b r a n g i o s, — ar ne teip?

Teip, p. Bedarbi, tą įsitēmyk.

Kartais tu, beabėjonēs, stebėjaisi, k o d ē l tu be darbo. Tau rodēsi žiauru ir neteisinga, kad galinčiam žmogui dirbt naudingā ir vaisingā darbā, neduoda.

Tu stebėjaisi, kodēl šios šalies «turtingi» žmonēs neima j darbā tavēs ir milijonū kitū karbininkū, nedirbančių tavo draugū.

Tu stebėjaisi, kodēl republikonai miesto valdininkai nieko neprigēlbėjo bedarbiams, tiktai republikonū policija su lazdoms juos mušē, kaip tai atsitiko Chicagoj. Vēl tu stebėjaisi, kad demokratiški miesto viršininkai nieko neprigēlbėjo bedarbiams, tiktai demokratū policija juos mušē su lazdoms, kaip tai buvo New Yorke. Šituodvi partijos, rodos, visada tarp savēs viena su kita kovoja. Kodēl nē viena iš jų nedavē jokios pagelbos bedarbiams ir tuom gauti jų prielankumą ir sykiu pergale? Bet n e u ž m i r š k b u l v i ū.

Jeigu miesto viršininkai pagelbos nedavē bedarbiams, tai kodēl negēlbėjo valstybēs viršininkai? N e u ž m i r š k b u l v i ū.

Jeigu nē miesto, nē valstybēs viršininkai negēlbėjo bedarbiū, tai kodēl nieko nedarē Jungtinių Valstybiū viršininkai? N e u ž m i r š k b u l v i ū!

Paskutinėj savo sesijoje kongresas paskyrē suviršum tūkstantiū milijonū doleriū valdžios reikalams vieniems metams. Bet nē vieno cento nepaskyrē bedarbiū pagelbai. N e u ž m i r š k b u l v i ū.

Republikonū partija turėjo seimā Chicagoje, priēmē platformā, nubalsavo Taftā ir Shermanā — bet nieko nedarē dėl bedarbiū.

Demokratū partija turėjo seimā Denver'e, priēmē platformā, nubalsavo Bryanā ir Kernā — bet nieko nedarē dėl bedarbiū.

Ponas Bedarbi, ar tu klausei, k o d ē l nē miesto viršininkai, nē valstybēs viršininkai, nē Jungt. Valstybiū viršininkai nesirūpino duoti tau darbo?

Ar tu klausei, kodēl Republikonū ir Demokratū partijos savo seimuose nieko nepaisē tavēs ir š e š i ū m i l i j o n ū kitū tokiū, kurie jieško darbo šiose Jungtinēse Rockefellerio gerovēs Valstybēs? N e u ž m i r š k b u l v i ū!

Yra daugybē darbo, kas reikētū padaryti šiose Jungt. Valst. — visuomeniški namai, knygynai, knygos, mokyklos, keliai, tiltai, laukū aplaistymas (iregacija), dokai, upiū ir prieplaukū pagerinimas, kanalai — nesuskaitomi dalykai, koki reikia padaryti perdēm visā šalį.

Ir pinigū yra užtektinai, kad tą viską padaryti. Republikonū seimas iškilmingai apreiškē, kad šios šalies turtas išneša \$110,000,000,000 ir kad visā tą turtā galima apdėti mokesčiais. Pinigū užtenka, kad duoti darbā visiems bedarbiams.

Ponas Bedarbi, kodēl šitie viršininkai ir partijos nieko neveikē, kad tu gautum darbā? Ar tu atsimeni bulves? Kol tau reikēs p i r k t i bulves, tu niekad nenorēsi, kad jos būtų b r a n g i o s — ar ne teip?

Taigi, p. bedarbi, tiktai pažiūrēk j žmones, kurie v a l d o Republikonū ir Demokratū partijas. Įtekmingiausi žmonēs abiejū partijū yra darbininkū s a m d y t o j a i s — ar ne teip? Samdytojas p e r k a darbininko darbā, — ar ne teip? Dabar tik atsimink bulves, p. Bedarbi! Tu nēgausi bulviū, kol jų n e p i r k s i, ir tu jokiū būdu neprisidētum prie jų p a b r a n g i n i m o, — ar ne teip!

Tas pats su kapitalistu. Vieni kapitalistai parduoda vienkiaus dalykus, kiti kitokius, o tretii parduoda daug visokiū dalykū. Bet yra vienas dalykas, kurį v i s i kapitalistai turi p i r k t i. Tai yra darbas.

Vienas kapitalistas turi angliū kasyklas ir jis parduoda angliū — jis nori, kad anglis būtų brangi.

Kitas kapitalistas turi geležinkelį — jis nori už važinėjimą gauti brangiai.

Da kitas kapitalistas turi didelę krautuvē — jis nori, kad tavorai būtų brangūs. Tie kapitalistai p a r d u o d a angli, p a r d u o d a pervežimą, p a r d u o d a tavorus.

Bet yra vienas dalykas, kurio kapitalistas niekad n e p a r d u o d a — vienintelis dalykas, ką kapitalistas visados p e r k a.

Kapitalistas, kuris turi angliū kasyklas, turi p i r k t i angliakasio darbā.

Kapitalistas, kuris turi geležinkelį, turi p i r k t i geležinkelio darbininkū darbā.

Kapitalistas, kuris turi krautuvē, turi p i r k t i darbā p i t a r n a u t o j ū.

Visada ir visur kapitalistas turi p i r k t i darbā.

Dabar, p. Bedarbi, neužmiršk bulves. . Kada tu p e r k i bulves, tau jos niekad nebūna perpigios, — ar ne teip?

Teip pat ir kapitalistui. J i s p e r k a d a r b ā. Jam darbas niekad negali būt perpigus.

Ponas Bedarbi, tu pats save laikytum neišmanėliu, kad brangiau mokētum už bulves, jas perkant.

Teip pat būtų ir kapitalistas paikas, kad pakeltū prekę už darbā, jį perkant. O vienok tu nuo jų nori to sulaukti.

Tai kam da tau prašyt, kad tau tai padarytų. Ir da stebiesi, kad jis teip nedaro!

Ponas Bedarbi, jeigu bulvių mažai ant rinkos, tai jos yra brangios; jeigu yra daug bulvių, tai jos pigios. Jeigu kurios bulvės labai išnokusios (jau biskį pagedusios), tai jos labai pigios. Kada tu eini ant rinkos kaipo bulvių pirkikas, tu nori ten atrasti daug bulvių, tarp jų labai išnokusią, ir labai pigią.

Teip ir kapitalistas. Kada jis ateina ant rinkos pirkti darbo, jis nori atrasti daug nedirbančių darbininkų (gabių ir negabių) pasirengusių parduot savo darbą, teip, kad jis galėtų nusipirkti tiek darbo, kiek nori. Kada kapitalistas ateina ant rinkos nusipirkti darbo, jis nori atrasti darbininkų labai išnokusią (alkanų), teip kad jis galėtų visą reikalingą darbą nusipirkti pigiai. Žmogus, kuris neturi ką valgyt, kol netur darbo, apsiims dirbti pigiai.

Ar dabar, p. Bedarbi, supranti, kodėl Republikonų ir Demokratų partijos nieko nedaro dėl bedarbių? Aš nesakau, kad visi žmonės tose partijose kapitalistai. Bet aš sakau, kad kapitalistai valdo abi tas partijas. Ir tu žinai tą. Tau nereikia nė sakyti. Yra tenai tose partijose ir darbininkų. Jiems leista balsuoti už jas. Bet darbo samdytojai, dideli ir maži, absoliutiškai valdo abi senasias partijas. O darbo samdytojai yra darbo pirkikai. Ir darbo pirkikai nori, kad darbas būtų pigus. Darbas da ilgai bus pigus ir juo bus pigesnis, juo darbininkų bus daugiau be darbo.

Tai, p. Bedarbi, kodėl tu turi tikėtis kokios nors pagalbos bedarbiams nuo tų politišku vjřininkų, kurie perka darbą? Daleiskim, kad federališka (Jungt. Valst.) valdžia duotų visiems bedarbiams darbą, kur tada kapitalistai gautų darbininkų, kada jiems jų reiktų? Jie turėtų darbininkams mokėti brangiau, negu valdžia. Jie pirkdami darbą, turėtų brangiai mokėti. O jie nenori brangiai už darbą mokėti, teip lygiai, kaip tu nenori brangiai mokėti už bulves. Jeigu visi bedarbiai gautų darbą, tai kapitalistai ne tik ką brangiau turėtų mokėti kiekvienam darbininkui, kokį jie paimtų, bet ir patys darbininkai, jeigu tik daugiau nebūtų bedarbių, pareikalautų didesnės užmokesties. Ir jeigu nebūtų daugiau bedarbių, kapitalistai turėtų jiems pakelti mokesť arba atsisakyt nuo biznio.

Tai, p. Bedarbi, tu netiki, kad kapitalistas norėtų pakelti algas, — ar teip? Tu žinai, kad jeigu kapitalistas užsimanytų pakelti algas, tai jam nieks negalėtų užginti, — ar ne teip? Tu teipgi žinai, kas kapitalistą priverčia pakelti algas, — ar ne? — Tai galybė; galybė susiorganizavusių darbininkų, teip galingų, kad gali priverkti jį streiku arba boikotu.

P. Bedarbi, yra politiška partija, kuri visados kiek gali ir kiek galės, rūpinasi ir rūpisis bedarbiais. Bet šitoji politiška partija, ką užsiima bedarbių reikalais, nėra valdoma kapitalistų. Ją nevaldo tie žmonės, kurie perka darbą. Vienintelė politiška partija, kuri parūpīs bedarbiams darbą yra tokia politiškoji partija, kurią valdo darbininkai — tie, kurie parduoda darbą.

Ta partija yra Socijalistų Partija. Skaityk jos platformą ir reikalavimus, p. Bedarbi, ir tu atrasi, kad tu ir šeši milijonai tavo draugų nebuvo užmiršti tų vyrų ir moterų, kurie buvo susirinkę i Socijalistų Partijos seimą.

Ne užmiršk bulves, p. Bedarbi!

Žalia bulvė gali stovėti ilgą laiką vėsioj, tamsioj vietoj, ir nereikalauja nė valgio nė gėrymo. Bet žalias (arba išnokęs) be darbo darbininkas negali išbūti nė dvi tris savaites be maisto ir gėrymo. Ateinantį lapkričio mėnesį tu galėsi balsuoti už partiją, valdomą tų žmonių, kurie parduoda darbą ir nori brangių algų, arba galėsi balsuoti už partijas, valdomas žmonių, kurie perka darbą ir nori pirkti pigiai.

Ne būk bulvė, ir nebalsuok už Republikonų ar Demokratų partijų tikieta, naudai kapitalistų, kurie perka darbą.

Būk žmogus, ir balsuok už Socijalistų Partijos tikieta ir dirbk, kad greičiau ateitų ta diena, kada nė vyrai, nė moters nebus parduodami ant rinkos kaip žalios, nunokusios ir pernokusios bulvės.

Ne būk bulvė, p. Bedarbi!

Vertė A. B.

Prie žemes klausimo.

(Pabaiga).

Danijos S.D.D.P. nor, kad žemė būtų valstybės nuosavybe. Belgijos Darbininkų Partijai rūpi atgaivinti sukirmijusias kaimo bendrijas, vesti kovą su kapitalizmo išsiplėtojimu kaime ir apginti smulkia kaimo nuosavybę. Bavarijos S.D.D.P., Holandijos, Austrijos ir kitų kraštų esdiečiams, rūpi pastiprinti valdžios galybę apdovanojus ją žemėmis, gaivinti susenėjusias bendrijas, ardyti stambų ūkį ir tt. Visur pilna prižadėjimų smulkiajai kaimo buržuazijai, visur apginimas smulkios kaimo nuosavybės; ir tik gale programų jų kalikai atsimena laukų darbininkus. Tas atsiminimas būna jau pervėlus, nes kalikai iš pradžių reikalauja laukų darbininkų panaikinimo, o panaikinus, prižada ir jų reikalus apginti (?). Ne toliau nuo užsienio nueina ir Rusijos esdiečiai. Teip žinomas agrariško klausimo žinovas P. P. Maslov nukalė municipalizatorių programą. Šis programos tur gana daug pasekėjų. Bet arčiau prisižiūrėję i šį programą, mes rasim ne tik municipalizaciją [ypatišką (stambiają) žemės nuosavybę perduoti vietinėms savyvaldoms], bet ir nacjonalizaciją [konfiskuot cerkvių, vienuolynų ir kabineto žemes ir perduoti jas demokratiškai valtybei...] ir smulkiają žemės nuosavybę (nes apie mažemių žemės konfiskavimą nieko nēr pasakyta, kas reiškia, kad ta žemės valdymo forma ir toliau tur pasilikti). Ir išeina, kad municipalizatorių agrariškas programos, tai mišinys trijų nuosavybės formų.

Jeigu, kas arčiau nežinodamas socijalistų, norėtų susipažinti su jais perskaitęs jų agrariškus programus, tai pamislytų, kad socijalistai — apginėjai smulkiosios buržuazijos ir smulkiosios kaimo nuosavybės. Tas viskas pacina iš to, kad socijalistų partijos vieton geriau ištirti kaimo stovį, o paskui išdirbti savo politiką ir taktiką kaimo darbe, darbą pradėjo kalimu agrariškų programų, kurių neva reikalavo politiški tikslai. Nukalti programai davė šioki-toki pasisekimą kaime, bet klausimas ar tie pasisekimai nueis proletarų labui, ar jie pakels darbinikišką susipratimą? O gal tie programai duoda daugiau blėdies, kaip gero. Nes jie neatsako laukų darbininkų reikalams. Maža to. Nukalti programai ir stačiai eina prieš ekonominį gyvenimo bėgį, nes jie nor sulaikyti kapitalizmo išsiplėtojimą kaime. O tai bergždžias darbas!

Ir teip, laikų ir miesto proletarai nereikalauja agrariškų programų. Agrariškas programos, kaipo ginantis nuosavybę, gali būt naudingi tik žemės ir ūkių savininkams. Teip dvarininkai reikalauja (bet nekala) tokio agrariško programo, kuris labiausia atsakytų jų reikalams. Kaimo gi buržujai reikalauja tokio programo, kuris padėtų geriau kapitalizmui plėtotis kaime, ir ant galo agrariškas programos reikalingas da mažžemiems, kad apginti jų smulkiają nuosavybę. Programus tur dėl to turėti partijos, ką užsiima šių kaimo luomų ir klesų reikalų apginimu. Už tai, nēr nieko stebėtino, kuomet valstiečių sąjungoms arba socijalistams-revoliucionieriams (kurie priguli prie abejotinių socijalistų) rūpi turėti savo agrarišką programą. Bet

kas pridera smulkiosios kaimo buržuazijos apginėjams, tas nereikia, kad tur būtinau priderėti ir proletarų apginėjams. Jeigu jau užsiėmė esdiečių (soc.-dem.) partijos agrariškų programų kalimu, tai kodėl nenukalti tokius programus, ką apgintų smulkiąją miesto buržuaziją ir jų nuosavybę, kad kapitalizmo tvarka neprarytų tos nuosavybės. Reikia neužmiršti, kad ir miesto smulkus savininkas nevaikščioja šiltai apsirėdęs ir gardžiai pavalgęs. Teip mieste, teip kaime tarpe smulkiųjų savininkų viešpatauja vargai ir vargai. Bet kad ir kasžin kokius programus kalsim, kapitalizmo tvarkoj tų vargų ne panaikysim. Jau toksai gyvenimo įstatymas: jeigu viens turi perdaug, tai kitam nepriekš. Išėina, kad kapitalizmo tvarkoje vargų nepanaikysim, ir išėina, kad proletarams — teip kaimo, teip miesto, — tik viens yra žemės klausimo išrišimas — tai socializmas. Socializmas panaikys darbininkų išnaudojimą ir pavargėlių vargus.

Dabar gi jeigu kaimo gyvenime yra daug įvairių praeities liekanų, ką varžo kaimo gyvenimą, o tuom trukdo laukų proletarų susipratimą ir kovą už savo teises, tai tas negeistinas liekanas reikia naikinti. Bet ir jų panaikinimo klausimas nepriguli prie s.-d. agrariško programo.

Nekalkim agrariškų programų! Vieton to, eikim į kaimą pas laukų darbininkus ir veskim juos prie kovos už jų teises, už socializmo tvarką. Tuomet žemės klausimas pats per save išsiriš.

Z. A.

Artinasi rinkimai.

Kaip žinome, 3 ėią lapkričio atsibus visos Jungtinių Valstybių šalies rinkimai. Tame nieko nėra įstabaus, juk tai ne pirmas sykis atsitinka. Vienok, ar kiekvienas darbininkas supranta, ką ta diena reiškia? Darbininke! Tą dieną tu turi valią išsiliepsnot iš šios kapitalistiškos verguvės, tu gali paliepsnot mažus kūdikius, pristatytus prie mašinų, anglių kasyklose ir kitur, gali paskirti jiems vietą mokykloje, gali atidaryti visas dirbtuves, gali pagaminti sau geresnę gyvenimo vietą, išvesti savo šeimyną iš šiandieninio surūkuso kambario, tu gali apmokyti ir pavalgydinti savo moterį ir išblyškusius vaikelius!

Socialistai šaukia tave, darbininke, duoda tau ranką, nori tave ištraukti iš šiandieninio supuvusio surėdymo. O tu šalies ir niekini juos, pats nepersitikinėsi.

Kapitalistiški politikieriai gerai suprastami tos dienos vertę ir, matydami tavo silpnumą, moka pasinaudoti, nurodinėja, jog tu esi lygus su jais, pavelina tau pakratyti jų ranką, nuperka stiklą alaus, išsiėmęs iš kišenians popierėlę balotą, parodo, kur kryžiuoką parašyt, prižada gerus laikus, išėiria savo ypatą teip, kad darbininkas nieko nė neabejoja.

Gerai prisiziūrėjus matom, kad darbininkas visada būna prigautas, matom, kad mūsų gyvenimo negal pagerint kapitalistai, ar jų atstovai, kaip Taftas, Bryanas ar kitas koks šiandieninio surėdymo palaikytojas. Jie (kapitalistai) moka mums papasakot, kad bedarbių laikai ateina ne dėl jų priežasties, ne jų ėia kaltė, bet kad perdaug tavorų pridirba, o negal jų pardnot, tai turi uždaryt pabirkus, o šiaip tie mielai duotų žmonėms darbą. Suprask šitą gerai, darbininke, kad blogi laikai ateina tik tada, kada visko perdaug pridirbta. Kaip šiandien gal būt visko perdaug, kad šeši mililionai žmonių badauja, tūkstančiai mažų kūdikių, kurie nekalti už atėjimą ant šio svieto, turi mirti dėl stokos maisto, šimtai sveikų vyrų priversti apleisti šeimynas, atsisveikinti paskutinį sykį ir daugiau negrįžti, kad negali jų išmaitinti; kiek šiandien atsitinka savžudysčių dėl stokos maisto! Tas viskas dairosi tada, kada visko perdaug pridirbta!

Matom, kad šiandien visi tie daiktai, be kurių žmogus negal gyvent yra kelių kapitalistų rankose; jie turi savo rankose visų darbininkų gyvastį, be jų pavelijimo darbininkas negal dirbti, o be darbo turi badu mirti.

Pagal C. D. Wright apskaitymą, kiekvienas darbininkas uždirba per metus 24 šimtus dolerių, o užmokesties kiekvienas gauna tik 430 dolerių. Tai matom, kad kiekvienas darbininkas, nerokuojuant savo užmokesties, uždirba dar kapitalistui 1,970 dolerių. Tai kaip gal darbininkas visokių reikalingų daiktų pirkti už daugiau, kaip jis gauna. Darbininkas tą pravalgęs tur badaut, o kapitalistas uždaro pabirką, jog negal pardnot išdirbtų tavorų.

Socialistai nori darbininkams tą palengvint, padaryt teip, kad darbininkai paimtų viską ką jie uždirba, o tada nebus niekad bedarbių žmonių, nebus, perdaug pridirbtų gėrybių, o jeigu bus, tai — darbininkų rankose. O tas teip greit įvyks, kaip visi darbininkai susipras, kad kolei kapitalistų rankose visa išdirbysė ir valdžia bus, tolei darbininkai nesulauks gero.

Balsuok, darbininke, už Socialistų Partiją! Tu neturi ką pralaimėt, o viską gali išlaimėt!

Collinsville, Ill. X.12.

J. J. Tumosa.

“Socialist Party” Kandidatai.

Eugene V. Debs

kandidatas į

Preziden-

tus.

Ben' Hanford

kandidatas į

Vice-prezi-

dentus.

Kandidatai į prezidentus nuo kapitalistų partijų pripažįsta darbininkams teisę rištis į unijas, ypač dabar, kada darbininkai neturi ne tik kuo užmokėti už įstojimą į uniją, bet ir duonos kąsnį nusipirkti, ir streikuoti, kada patinka (streikuok, darbo neturėdamas!), bet nė vienas iš jų nepasakė, ar turi darbininkas teisę stoti į darbą, kada jam patinka. Kada darbininkai turės teisę dirbti ir gaus visą vertę savo darbo, tada nereiks nė unijų, nė streikų, nė teip gausiai suteiktų panašių ponų «dovanų» unijoms ir streikams.

P. K.

«Skebas» (šašas) yra tai žmogus, kurs arba visai neturi darbo, arba turi labai prastą darbą ir nori užimti vietą tų, kurie streikuoja, kad jų darbas perdaug blogas, bet yra geresnis už tą, kurį jis turi.»

Teip socialistų žodynas išaiškina žodį «skebas», arba «streiklaužys».

Tačiaus Amerikoj, kur visoks atsikartojantis ekonomistų santikių apsireiškimas greitai formuojasi į tam tikrą surėdymą — yra jau skebų unija, vadovaujama Farley'aus.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Am. Jungtines Valstybes. Purėnas bus liuosas! Prezidentas Roozeveltas pavedė bylą užbaigt sekretoriui (ministeriui) Root'ui, ir tas tuojaus apskelbė, kad Purėnas, pagal visus prirodymus, yra politiškas kaltininkas, prasižengęs prieš savo valdžią, todėl negal būt išduotas Rusijos valdžiai (išduot galėtų tik paprastą piktadarį, kur plėšia ir viską daro tik savo ypatai, o ne dėlto, kad visuomenei tas būtų naudinga ir pageidaujama).

Tai buvo subatoje — jau Purėną rengėsi išleisti iš kalėjimo, bet Rusijos valdžios advokatas Coudert rado da priekabę, išėmė naują varantą ir išleidžiant Purėną, vėla jį areštavo. Caro valdžia da norėtų, kad būtų peržiūrėta byla. Bet Purėnas vis tiek bus laisvas. Dabar atsirado gerų liudininkų, tarp kurių geriausia viena moteriškė iš Bostono, Šefte, kuri didžiamjame Rusijos revoliucijos judėjime Pabaltmario krašte dirbo kaip revoliucionierė ir pažinojo Purėną teipgi kaip tikrą revoliucionierių, o ne piktadarį, kaip caro valdžia jį vadina. Šiam «Kovos» numeriui esant užbaigtam — panedėlyje — gal išgirsim, kad Purėnas liuosas.

Debs neseniai išaiškino, kad Taftas, dabartinis republikonų kandidatas į prezidentus, veikliai dalyvavo, kaip sūdzia, 1894 metais prie sugriovimo Amerikos geležinkelių darbininkų unijos, kurią draugas Debsas buvo suorganizavęs ir kuri pakėlė didįjį streiką, už ką Debsą įmetė į kalėjimą. Ir nėra abejonės, kad Taftas kaip sūdzia, gerai patarnavo kapitalistų galybei, nes neberekalo ir dabar republikonai jį vis vadina teisėju — «Judge Taft», nors jis juomi nėra. Ne tik kaipo streikų «injunction» (uždraudimų) įvedėjas, bet ir už ką kitą jis nešioja su džios (teisėjo) vardą.

Rusija. Garsųj senąjį revoliucionierių Čaikovskį valdžia žadėjo paleist iš kalėjimo už 25 tūkst. dolerių kaucijos. Rusijos ir Anglijos draugai rinko tą sumą, bet be pasekmių: tik pusę surinko. Tikisi, kad kauciją valdžia kiek sumažis. Žinoma, jai reik pinigų... Čaikovskij pabėgs, paliks kauciją jai. Jo draugai dabar žiūri į Ameriką. Gal tuojaus atsišauks dėl aukų.

Varšavos «Robotniko», socialistų laikraščio spaustuvė, kurią atrado valdžia pereitą mėnesį, buvusi gana puikiai įtaisyta, geriausioje miesto dalyje, ant Foksal gatvės, po firma «Tomaszewski» Neskaitant daugybės socialistiškos literatūros, tenai policijos atrasta 2,000 brauningų, centro komiteto antspanda ir blankos užsienio pasportams.

Amerikos demokratas Ryerson Jennings kreipėsi į Levą Tolstojų, kad tas išreikštų nuomonę apie jų (dem.) politiką, apie Bryano vertybę — vertybę jo kovos šauksmo «Ar turi būt žmonių valdžia!» Tolstojus atsakė, kad demokratų politika «geresnė» už republikonų ir jiems jis nori pasisekimo. Senelis nežino demokratų veidmainystės, kad žinotų, nematytų juos esant geresniais už republikonus. Ypač juokinga net, kad Tolstojus mato, jog demokratai ką gero nori padaryt darbininkams! Alabamoj unijas dabar griauja, kitur — pietinėse valstybėse — vaikus smaigia darbu — tai gerai!!

Anglija. Kaip kitur, teip ir Anglijoj krizis daugybę darbininkų prašalino iš darbo ir tiems bedarbiams badas žiūri į akis. Valdžia, kaip visur, labai tingiai apie tai mąsto. Socialistai parlamente reikalauja, kad kuogreičiausia tą klausimą išrištų. Dauguma atstovų jau kelintą kartą nukėlė tai toliau. Socialistas Grayson ryžosi daryt lermą ir neduot ką kitą svarstyt, kol ne ims bedarbių klausimo. Jį parlamentas nutarė pavaryt iš tos sesijos. Jis į bedarbius ant gatvės kalbėdamas pasakė, kad jie, mirštant badu, eitų ir pasiimtų duonos... pasakė, kad karalius esąs

«nenaudingas dykaduonis-išnaudotojas». Už tai Grayson tapo areštuotas.

Pirmiau areštavo ir kalėjiman pasodino keletą moterų už trukšmą, kokį darė lygaus balsavimo šalininkės.

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Siuvėjų unija — už socialistų partiją. Louisville, Kentucky valst., siuvėjų unijos 49 kuopa išėjo su protestu priešais Gompersą, Am. Darb. Federacijos prezidentą, kuris varo politiką išvien su demokratais. Kitados Gompers sakydavo, kad politikoje darbininkai turi būt nepriklausomi, o dabar jis darbininkus ėmė traukt prie demokratų partijos; dėlto siuvėjų unija sako, kad jis tuo pasielgimu padaręs didelę klaidą, nes kaip republikonų, teip ir demokratų partija nepadarė ir nesistengia padaryt ką gero darbininkams. — Seniaus kiek tokį pat protestą prieš Gomperso pasielgimą pakėlė New Yorke siuvėjų unijos kuopa N 390.

Gompers neliauja daręs klaidas! Wabash, Ind., demokratų laikraštyje buvo apskelbimas apie Samuel Gomperso prakalbas, su parašu: «Wabash Central Trades Union». Kadangi tas laikraštis yra «skebinis» (neturi sutarties su unija, t.y. prie jo dirba ne unijistai), tai tarp unijistų darbininkų apsireiškė didis pasipiktinimas ir jie pakėlė protestą prieš savo vyriausią viršininką, Am. Darb. Federacijos prezidentą, kuris — anot jų, — pradėjęs remti demokratų partiją, nepasirenka įrankių ir peržengia unijos pamatus (principus).

Darbininku judejimas svetur.

Neapoliuje, Italijoje, šiomis dienomis eina didelis judėjimas. Miami ir Silvestri kompanijos geležies pabirkų darbininkai, apie 2000, sustreikavo, o kapitalistų valdžia atėjo tiems darbdaviams į pagelbą ir iš to kilo didelis sumišimat. Apie 800 ypatų areštavo ir įmetė į kalėjimą nuo 2 iki 4 mėnesių Streikas da tęsiasi.

* * *

Net Turkijoje kapitalistai išmoko darbininkų uždarius apkapot, o darbininkai išmoko streikuot. Geležinkelio Aidin darbininkai sustreikavo, protestuodami prieš jų uždarbį 15 nušimčių numušimą. Jie mano, kad kapitalistai tuomi nori jų naujintelę uniją suardyti. Ta unija susideda iš grekų, turkų ir italų darbininkų, vadovaujama pažangios, revoliucijinės jaunaturkių partijos. Valdžia, nors pagoniška, bet išmoko nuo krikščioniškųjų valdžių ir ėmė šaudyt streikininkus. Žodžiu — užstojo tikra kapitalistiška «tvarka».

SANJUNGOS REIKALAI.

L. S. S. Sekretoriaus pranešimai.

Nuo L.S.S. Pildomojo Komiteto.

Patarimai Sąjungos administracijai.

Matant jog randasi dangelis kliučių susinešinant su įvairiomis Sąjungos įstaigomis, per nežinojimą kur su kokiais reikalais kreiptis, tai idant išvengti ant toliaus tas kliutis, randame už reikalingą idant po L.S.S. sekretoriaus, redaktoriaus, administracijos ir išdininco antrašais būtų aiškiai nurodyta su kokiais reikalais kreiptis į kokią įstaigą.

Teipgi, atkreipiame administratoriaus atydą į «Kovos» apgarsinimą ant paskutinio «Kovos» puslapio, kur vieton «siųsti pinigus «Kovai» būtų padėta «siųsti L.S.S. išdininkui A. M. Stanelini, 1815 Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.»

L.S.S. Pild. Komiteto nariai: *M. M. Račiūtė,*
J. Grinius,
J. Šukys.

P. S. Minėtų įstaigų antrašai turi būti talpinami viršuj komitetų antrašų, o ne tarpe jų.

Naujai susitvėrusios kuopos, reikalaujamos numerio ar kitokiose organizacijos ir agitacijos reikaluose malonėsit kreiptis prie manęs į Chicago, o ne į Philadelphia, ant antrašo 467 N. Ashland Ave. Chicago, Ill.

L.S.S. kuopų sekretoriai privalo paduoti teisingą antrašą «Kovos» redakcijai, idant išvengt kliūčių susinešinėjime įvairiuose reikaluose; yra tokių, kad persikėlę net į kitą miestą, o «Kovoje» vis garsina senąjį antrašą; tas daug blėdies Sąjungai atneša.

Jei kokia kuopa išnyko, tai jos komitetas privalo pranešti «Kovos» administracijai ir centro sekretoriui apie iširimą ir priežastis to.

20 kuopa jau seniai iširo Chicagoje, o dabar po tuo numeriu gyvena East New Yorke; o da vis būva pagarsinta «Kovoje». Administracija malonėsit atitaisyti tą klaidą ir kitas.

20-tos kuopos East New Yorke nutarimą pasiunčia į «Kovą».

Įnešimą 1-mos kuopos B. K. Matijošaičio pasiunčia Veik. Komitetui; teipgi rezignaciją 13 kuopos iš L.S.S.-gos.

Atsisakius drg. J. Šukiui ir P. K—to, jo vietą turėtų užimti pagal skaitlių balsų B. K o n d r a t a v i č i a; A. Purvis teipgi atsisakė.

Jei kokia klaida pasitaiko tarp L.S.S. sekretoriaus ir «Kovos» administracijos atlikime kokių nors Sąjungoje reikalų, tai tie draugai ar kuopos, kurių lytisi ta klaida, malonėsit pranešti per laišką apie tai L.S.S. sekretoriui ar administratoriui, žiūrint ke-no reikalas, be jokių užsikarščiavimų, o bus viskas ganėtinai atlikta, nes nėra žmogaus be klaidos.

L.S.S. Sekr. *P. Puskunigis.*

Chicago, Ill. 17. X. 08 m.

Prie V-tojo susivažiavimo.

105 L.S.S. kuopa savo susirinkime 11 d. šio mėnesio 16 balsų nutarė, kad V susivažiavimas įvyktų So. Bostone, nes jam ta vieta yra daug parankesnė.

Sekr. *J. Burgevičius.*

Prisiregkime iš laiko.

«Kovos» N 40 19-ta kp. ir drg. Viznis, pakėlė klausimą apie 5-tąjį L.S.S. susivažiavimą. Teip, jau laikas. Ir mūsų pareiga yra iš laiko prisirengti. Neapsvarstytas dalykas tankiai blogas pasekmes išduoda. Todėl aš ir nuo savęs norėčia tarti keletą žodžių.

Aš manau, kad mums tie tankūs susivažiavimai nelabai reikalingi. Ypač dabar, kada mes visus svarbesnius reikalus atliekame per referendum. Ką mes teip svarbaus nuveikiame per susivažiavimus? Nieko. Kuopos tur panešti didelius, bereikalingus iškaščius, nuskriaudžiame draugus ir patys save pinigiskai; sušelpiame kompanijas (gal «kiek» turtingesnes už mus) — tai ir viskas.

Jeigu kuopos, kurios mano siųsti pasiuntinius į susivažiavimą, vietoje to — nors pusę kelionės lėšų paaukautų agitacijai, arba literatūrai — mes didesnę naudą turėtume. Vienok, jei dau-

guma nutars laikyti susivažiavimą atėinančiais metais, aš sutinku su draugo Viznio projektu, kad susiv. atsibūtų So. Boston'e, Mass. kelioms dienoms prieš, arba po S.L.A. seimui, tik, draugai, turime pirmiaus viską apsvarstyti gerai, o šaltai ir rimtai. Tada paskėmės išeis kuogeriausios.

Vienok aš manau, kad susiv. laikyti syki į du metus.

Stasiulevyčius.

Nuo Einošiaus pas Kalpošių.

Mūsų Pildomasis Komitetas pradėjo abejoti apie sveikumą mūsų redaktorius, užsikėse atimti jam dalelę darbo ir tokiu būdu suteikti valandėlę liuso laiko lyg ant metavonės už kokias tų per daug «despotiškas» nuomones.

Dalykas tame: visus raštus, lytinčius L.S.S., nebesiųsti redakcijon, bet siųsti centro sek. P.K. Tuomi parodo, kad mūsų redaktorius nėra tokiu «kultūrišku», kaip sekretorius. Tame nieko blogo nėra. Tik ve, mūsų sumanymai, kartais jie ir geriausi atsirastų ir reikalautų kuo greičiausio apskelbimo visų draugų žiniai; ar nesusivėlintų beėdami nuo «Einošiaus pas Kaiposių»? Ar tik ne bereikalingai lipdome 2-centinį krasos ženklelį ant laiškų po tris kartus, kada užtenka tik vieną kartą? Aš nežinau, draugai, bet tas vis gi reikia apsvarstyti mums, ne tik vieniems kokiems komitetams. Da neįstengsime ir teip sek. visų «Bill'ų» apmokėti atėjus reikalui, o čia da jas vis didiname...

Draugai! Kolei mes eisime tą Nazareniečio kelionę — tai vis būsime tik suirutėj. Nors syki patys svarstykime savo reikalus ir likimą mūsų centų, o nešokime pagal smuiką kokių tų komitetų.

Stasiulevyčius.

Redaktorius p a s t a b a: Prie drg. S. straipsnio turriu pridėti paaiškinimą, ypač dėlto, kad redaktorius užkliudomas.

P.K-to nutarimas šiame atvėjyje iš dalies nuoseklus, tik reikėtų pridėti kai kuriuos pataisymus, paaiškinimus. Pagal naująją tvarką visa, kas turi būt visos Sąjungos svarstoma ir nutariama turi eit per sekretorių: jis suformuluoja ir priduoja redakcijai įnešimus, paskiau — teip pat referendumus. Kas nėra skiriama balsavimui, to nereik siųst per sek., nes tas yra tik kaipo korespondencija-pranešimas, paaiškinimas, patarimas, arba kritika. Šitokius dalykus būtų nonsensas siųsti per sekretorių, kuris juk nieko su jais neveiks, tik persiūs į redakciją.

Nors tas P. K. nutarimas palengvina redaktorių, tačiau praktikoje jis (nutarimas) nebuvo ir nebus išpildomas: daugelis draugų siuntė ir siūs viską krūvoje, vienam laiške: sortuoti ne visi moka ir gali, daugelis džiaugiasi šiaip teip parašę ir tam laiką išradę. Juk mūsų draugai — darbininkai, ne koki studentai, ne raštininkai. Red.

Kokios mums reikia literatūros?

Suprantama, visupirma, tokios, kad kiekvienam darli ninkui but prieinama, t. y. suprantama ir nebrangi. Reikia nedidelių, bet rimtų knygelių, aiškinančių socializmo pamatus. Neturime nė vienos tokios knygelės išleidę, neturime, kur but aiškinama ekonomijos klausimai. Per daug mes užsiėmėm «dainomis su gaidomis» ir tos gaidos ėmė ausis draskyti.

Atsiuntė vienas draugas rankraštį «Amerikos Trustai», pagal žinomojo prancuzų socialisto Lafargue veikalą parašy-

tą. Pasiunčiau Lit K-tui (senamjam). Neatsakė nė gerai, nė blogai; tik sekretorius pasakė, kad tai «labai geras» raštas.

Ištiesų, iš ten skaitytojas gal pasemt dvi naudas: viena, pažint abelnai kapitalistiškosios visuomenės ekonomiškąjį plėtojimąsi, o antra, Amerikos ekonomiškąjį gyvenimą. Ypač mums, amerikiečiams, tas svarbu.

Girdėjau, yra senojo Lit. K-to nutarta nupirkt vertimą «Socijalizmas ir Etika». Gal susipratusiems socijalistams ir butų pravartu pažinti «etika», bet tukstančiams norinčių suprast darbininkų, reikalingesnės prastesnės knygelės, kurios padės pamatą plačiam ir rimtam socijalistiškam protavimui.

Drg. P. G. praneša man (privatiškai), kad baigęs verst «Erfurto programą», žada atiduot «Kovai».

«Perleidus jį per laikraštį, butų galima išleist atskirai, brošiūrėlės pavidale» — rašo draugas. — «Turėtume lietuvių kalboje bent vieną moksliską socijaldemokratijos programą (m a x i m u m).»

Dabar, kada «Literatūros Ratelis» rupinasi socijalistiškų knygių išleidimu, tai ir bandysim išleist kuogeriausius raštus ir kuopigiausiomis lėšomis.

Draugo Z. A. yra atsiųsta rankraštis (pagal Bebelį) «Atėities surėdymas», tai yra klausimas, kuris labiausia rupi pradedantiems suprast socijalizmo mokslą. Tą ir vertėtų išleist atskiroj brošiūrėlėj.

Ypač svarbu, kad gražia, aiškia, ne «inteligentiška» kalba parašyta. Tokių knygių darbininkams ir reikia.

J. Baltrušaitis.

III konferencijos Illinojaus rajono protokolas.

Konf. įvyko rugsėjo 27 d. 1908 m. E. St. Louis, Ill.

Posėdis prasidėjo 8 tą valandą išryto, kurį atidarė rajono organizatorius drg. P. Puskunigis. Susirinkimo vedėju tapo išrinktas drg. Selvestras Katkevičius, sekretorium — Vincas Černiauskas. Mandatus peržiūrėjo Andrius Raulynaitis ir P. Buliauckas. Deleгатų išviso susirinko 11 nuo sekančių kuopų: Iš Springfield, Ill. 29 tos: A. Raulynaitis, A. Klembauckas, S. Katkevičius ir Černiauskas; iš Pana, Ill. 48 kp.: S. Stočkus ir J. Dilbaitis; iš East St. Louis, Ill.: P. Buliauckas; iš Benld, Ill. 26 kp.: A. Urzis; iš Collinsville, Ill. 18 kp.: J. J. Tumosa; iš Chicago, Ill. 4 kp.: P. Puskunigis; iš St. Louis, Mo. 44 kp.: I. Kudlauckas. Įnešimus sutvarkė P. Puskunigis, A. Klembauckas ir A. Urzis. Protokolas buvo perskaitytas per rajono sekretorių ir pripažintas už gerą. Po tam buvo įnešta klausimas, ar gali posėdžiuose dalyvanti ypatos be mandatų. Duota be mandatų draugams tik patariamąjį balsą, bet ne sprendžiamąjį. Toliaus tęsėsi laiškų skaitymas. Pirmiausia buvo perskaityta laiškas iš Spring Valey, Ill. nuo «Lietuvos Ukėsų draugystės» sykiu ir 23-čios kp. L.S.S. kaip atsišaukimas į rajono susivažiavimą šaukiantis pagalbos nuo socijalistų draugų sušelpimui drg. J. Gvazdiko, kurį vietinis kun. Valaitis apskundė Chicagos generališkam Jungt. Valstijų pačto užveizdai, kaip anarchistu esant. Judošiskai įskundus drg. J. Gvazdiką areštavo ir nugabeno į Peoria kalėjimą. «Drg-tė Lietuvos Ukėsų» i 23 čia kuopa L.S.S. liudija, kad drg. J. Gvazdikas nekaltas. Rajono nuspręsta, kad vietinė kuopa L.S.S., prie kurios priklauso drg. J. Gvazdikas,

atsišauktų į visą L.S.S. pagalbos išrodydama priežastis suareštavimo drg. J. G. ir kad delegatai, sugrižę nuo konferencijos, kiekviens paragintų savo kuopos draugus prie sušelpimo nekal-tai apjuodinto drg. J. G. provoje su kun. Valaičiu. Aukos turi būt siunčiamos ant rankų 23 čios kp. L.S.S. valdininkų. Kiek aukų šitam tikslui suplauks tenaitinė kuopa privalo išduoti atskaitą per «K.».

2. Organizatorius pridavė atskaitą knygutės «Kelonė per peklą». Pinigų pridavė 3,15. Kiek kada šitų knygučių parsiduos L.S.S., visuomet pinigai turi būt grąžinami į Illinojaus rajono išdą.

3. Kad rajono sekretorius pasirūpintų knygutės «Kelonė per peklą» pertraukti toms kuopoms, kurios yra aukavę jos išleidimui. Kuopos norinčios minėtos knygelės, tekreipsis į rajono sekretorių. Teipgi raj. sekretorius sužinos kiek dar randasi «K. per p.» ekzemplierių.

4. Kad rajonas kuoveikiausia atspauzdintų politiškai agituojančių lapelių prieš šiuos Jungt. Valstybių valdininkų rinkimus. Lapeliuose turi būt ir socijalistų platforma. Juos parūpins Illinojaus rajono literatiškas komitetas.

5. Organizatorius keliaujantis paliktas ant kuopų valios; kurios jį šauksis, pačios ir lėšas apsimokės. Mažesnės bei biednesnės kuopos, kurios negal parengti prakalbų be pagalbos kitų kuopų, gali šauktis prie rajono valdybos, kuri nurodys kalbėtoją ir paragis kitas kuopas medegiškai jasias sušelpiti.

6. Linkėtina kad kuopos pasistengtų nuo savęs artimesnėse vietose lietuviams apgyventose, kur dar nesiranda socijalistų kuopų, ten parengti prakalbas ir sutverti kuopas.

7. Prakalbose nekliudyt dvasiškų stulpų, neturint priešais juos gerų faktų bei iškalbos jų šelmystoms išrodyti.

8. Kviečiant kalbėtoją iš kitur ir jam jau pribuvus, visa da reikia pranešti, kas čia per vieni žmonės, koks jų užsilaikymas ir nuomonės ir pirm prasidedant kalboms, rengėjai ir kalbėtojai privalo turėti programą apie ką bus kalbėta.

9. Jeigu bile draugas parašys darbinikiško turinio knygutę ir ankaus, męs meiliai priimsime ir prie progos, kada išsitiesime, išleisime rajono lėšoms. Bet tik tokias knygeles išleisime, kurias L.S.S. literatiškas komitetas pripažino atsakaučioms. Ignotas Kudlauckas panovanojo rankraštėlį «Darbininkų kankynė» arba krizis, bedarbė ir badas. Už tai konferencijos draugai atsistojimu ištare širdingą ačių.

10. Norint žmones supažindint su socijalizmu, reikalinga aiškinti socijalizmo platformą ir jo siekius kalbose, diskusijose bei ypatiškuose pasikalbėjimuose.

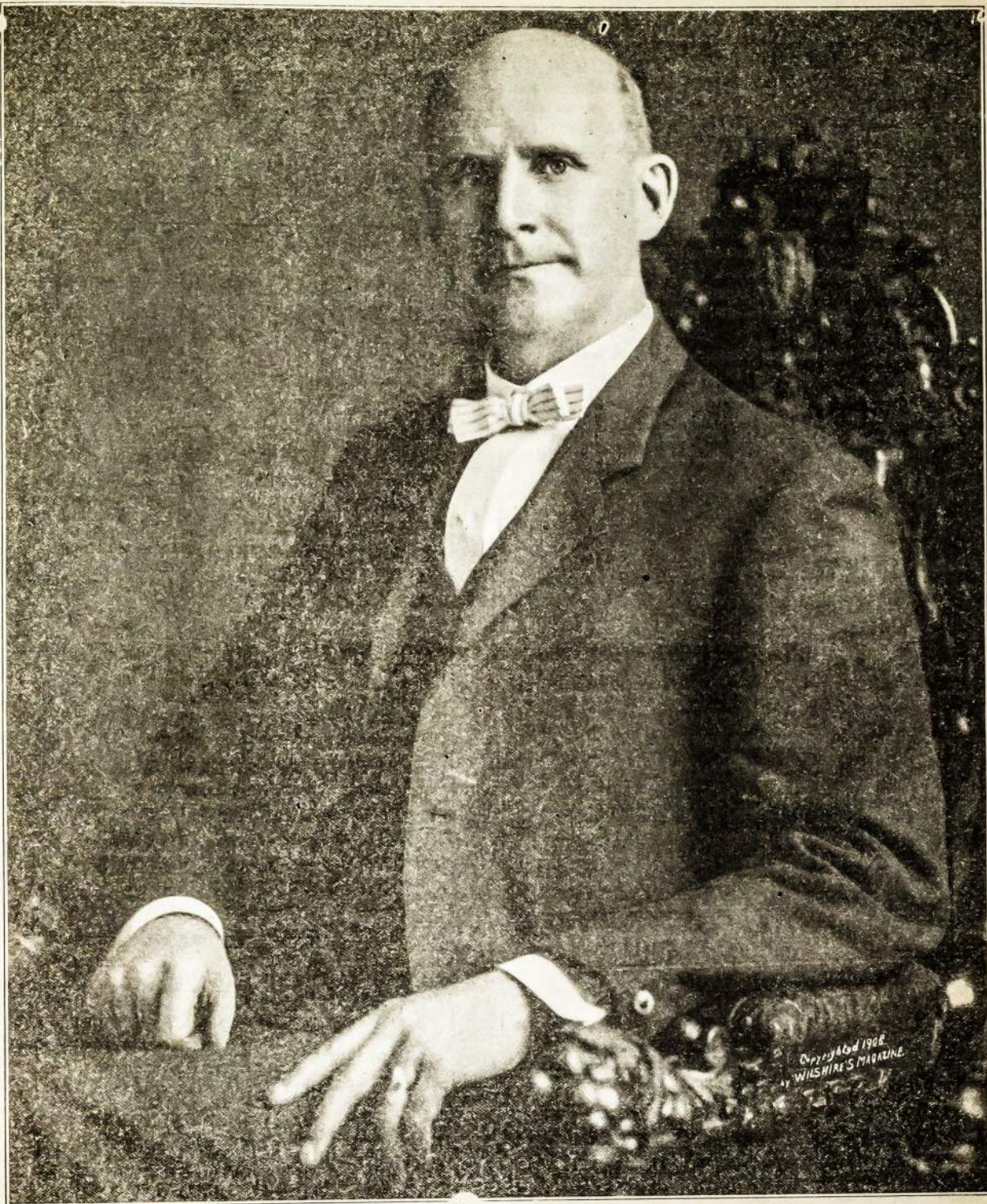
11. Ypatiški ginčai ir užsipuldinėjimai ant viens kito kad nebūt talpinami «Kovoje». Teipgi dėl «Vienybės Lietuvininkų» redaktoriaus J. O. Širvydo ir «Kovos» red. J. Baltrušaičio skiltys «Kovos» kad pasiliktų visai uždarytos ypatiškiems jų barniams. Meiliai sutiksime jų darbinikiško turinio straipsnelius, bet ypatiškai tegul jau bus nevalia jiems bartis męs organe «Kovoj». Jeigu ypatiškumams nebus galo, priversti būsime šaukti rinkimus naujos administracijos visų L.S.S. valdininkų.

12. Kad kuopų sekretoriai paduotų savo kuopų sąnarių skaitlių rajono organizatoriui tuomet rinksime į Veikiamąjį Komitetą nuo kiekvieno šimto sąnarių po 1 sąnarį ir 1 nuo viso rajono. Rinkimai bus visuotinu balsavimu.

13. Kad rajono organizatorius pasistengtų neprigulincias kuopas prie rajono prisikalbinti.

14. Sekantį rajono susivažiavimą skirs pačios kuopos ir nurodys vietas; organizatorius nurodytas susivažiavimui vietas perduos kuopoms nubalsuoti. Konferencija bus šaukiama tada,

(Tąsa ant 700 pusl.)

Eugene Victor Debs.

["Wilshire's Magazine"]

698

stis suar-
 onferencijon,
 pimo nekai.
 Ankos turi
 inka. Kiek
 o lhduoti at

alloni per pe-
 cty paridau
 nojam rajono

utis «Kelmė
 ukavė jon il-
 oipsis i rajono
 r randasi «K.

litikiai agitas
 inky rinkimam.
 parūpias ili-

opy valios, ka
 s bei bielas
 pagelbos kita
 nrodys kalbės
 li.

savės artimesi
 anda socialist

neturint priekis
 odyti.

priburvus, vie
 oks jų užsilaity
 rengėjai ir ka
 eta.

o turinio karys
 orogos, kada iš
 s kuygeles šien
 no atsakautim
 arbininkų kas
 ereneijos dar

mu, reikaling
 se, diskusijon

ot viens kilo
 es Lietavimab
 baltrušakio st
 iems jų tar
 raipanelius, be
 s organe «K
 ūsime kanti m
 ininkų.

avo kuopų su
 e i Veltiamų
 anarj ir 1 no

engų nepigū

pačios kroop
 važtaviimū vica
 bus šankiam

(Tąsa nuo 698 pusl.)

kada bus reikalinga. Šiaip nuspresta retai jasias šaukti, netankiau, kaip sykį į metus. Vietoje susivažiavimų naudosis višutinū balsavimu.

15. Išrinkta drg. A. Raulynaitis 1830 Peoria Rd. iš Springfield, Ill. susižinėjimui tiesų prieš valdiškus rinkimus, idant laike balsavimų draugai socialistai nesudarkytų per nemokėjimā balsuoti savo balsų. Tiesas balsavimo drg. J. Raulynaitis pagarsins «Kovoje». Linkėtina, kad ir «Kova» apie tai prieš rinkimus pasistengtų paaiškinti.

16. Apie susivienijimą L.S.S. su anglų socialistų partija apsiėmė drg. P. Puskunigis turėti su kitoms tautoms: lenkų ir latvių pasikalbėjimus. Pasekmes susinešimų pagarsis «Kovoje».

Fin. stovis: buvo išde 9.60, įplaukė nuo 29 kp. 2.20; nuo 18 kp. 60c; nuo 48 kp. 80c., nuo 87 kp. 80c. ir už knygeles «Kalionė per peklą» 3.15. Viso labo sykiu 17.15. Išmokėta organizatoriui ir sekretoriui kelionės lėšų ir už krasos ženklelius 15.70. Išde Illinojaus rajono pasiliko 1.45.

Rajono viršininkais išrinkta: organizatorium S. Katkevičius, 1705 E. Matheny ave., Sprigfield, Ill.; sekret. A. Klembanckas 311 N. 15 str., Springfield, Ill, kasierium A. Raulynaitis, 1830 Peoria Rd. Springfield, Ill. Į Literatišką komitetą: I. Kudlauckas, 1427 North 13 st., St. Louis, Mo., K. E. Valis, Collinsville ave. E. St. Louis, Ill. ir J. J. Tamosa, P. O. Box 245, Collinsville, Ill.

Konferencijos sekr. Vincas Černiauskas.

Jersey City draugams.

LSS 59 kuopos susirinkime spalio 3 d., Jersey City, tapo įnešta kai-kurių kuopų draugų, kad perkelt 59 kuopā iš Jersey City, N. J. į Hoboken, N. J. Abipusiškai tai apkalbėjus, pasirodė, kad vertėtų perkelti 59 kuopā į Hoboken, pasiremiant ant to: 1) kad draugų didesnė pusė gyvena Hobokene; 2) kad Jersey City draugai prigulinti kuopoj, nesilanko į susirinkimus; 3) belaikant kuopā Jersey City, ji vieton didintis, pradeda mažintis; — tas yra patirta per pereitus 2 metus; 3) Hobokeno draugai (nesigiriant) turi atlikt visas užduotes, kaip rajono, teip ir Sąjungos, arba kuopos. Dėlto butų Hobokeniečiams lengviau darbuotis ant vietos. Taigi, draugai, Jersey City gyvenantieji, jei turit ką sakt ant to, tai teiksītės ateit ant paskutinio kuopos susirinkimo, kurs atsisibus pirmą subatą ateinančio mėnesio, po n. 461 Henderson St., Jersey City.

Organizatorius

S. Yankus.

Korespondencijos.

W. Lynn, Mass. L.S.S. Massachusetts rajono konferencija atsibuvo Lawrence, Mass., rugs. 27 d. Susirinkus delegatams, prasidėjo pirmeiviškas prakilnus darbas...

Kada pradėjo nešti įnešimus ir eiti jų svarstymas, tai reikėjo nusistebėti, išgirdus nekurių delegatų išreikštą nuomonę.

Įnešus drg. S. Danilevičiai, kad esą reikalinga leisti iš kuopos į kuopā vieną draugą laike susirinkimo, kad jis ten nuvykęs, kiek galėdamas pakalbėtų ir padiskutuotų su tos kuopos draugais, drg. A. Juškevičia, kaipo delegatas, karštai užprotestavo — esą: «ką aš sakysiu, jeigu mane, duokim sau, išrinktų, ar kad išjuoktų, sukritikuotų mane?» Ir likos daugumu balsų atmesta, be didelių svarstymų, nors prirodinėjo draugai vertę tokio sumanymo. Aš tikiuosi, kad sekanti konferencija tą sumanymą įvykdys ir nepoilgam turės gerų organizatorių. Draugai, pirmyn! lavinkim vieni kitus! Platesnė propaganda didesnius vaisius atneš.

Putariamasis Balsas.

Hazleton, Pa. Rugsėjo 27 d., LSS 80-ta kuopa turėjo savo lavinimosi susirinkimą p. Laubicko name. Žmonių prisirinko ne visai mažai, su kuopos draugais. Atėjo ir kunigo oponentas, kurį tą pačią dieną kunigas vijosi iš bažnyčios. Ir čia jam nelabai atrodė «grazu», nes visi tik «barasi, barasi...»

J. Stasiulevičius skaitė savo referatą, ant temos: «Luumų antagonizmas». Referato turinys gana puikus, nes ir tie, kurie da tikėjo, kad «valdžia — rai dievo leista», pamatė, kad visai iš kur kitur toji «pateptinė» atsiradus. Referatas baigėsi teip: «mūs užduočia yra priskubinti tą revoliuciją, kurią daro pats ekonomišką gyvenimas ir suadyti šį melagysėių ir suktybių pasaulį, o į jo vietą pastatyti naują, kuriame kiekvienas žmogus butų kitam lygiu ir pilnai naudotųsi savo darbo vaisiais.»

Pabaigus skaityt, referentas klausė, ar kas neturi kokių patėmijimų. Neatsirado užklaustojų, gal dėlto, kad jau buvo vėlu.

LSS 80-ta kuopa sustiprėjus dabar diktesniu skaitlium narių, paėmė atsakantį gražų kambarį ir ketina įsteigti knygyną. Susirinkimus dabar laiko sykį per savaitę, bet vėliau gal laikys kas trečią dieną ar da tankiau.

Rugs. 29 d. atsibuvo vestuvės K. Merkevičiaus su M. Maslauskiute. Abu yra nariais LSS 80 kp.

J. Stasiulevičius užmanė, besilinksminant, ir «Kovą» sušelp. Suaukauta «Kovos» fondan \$3,50. Ypatingai merginos visos aukavo be skirtumo nuomonių, po kiek išgalėdamos, kas labai gražu iš jų pusės.

J. Ilgūnas.

Chicago, Ill. Komisijonieriaus Shieldo nutarimas išduoti Rusijos caro valdžiai revoliucionierių — pabėgėlių Joną Purėną sujudino visuomenės veikėjus ir žmones mylinčius laisvę protestuoti prieš tokį žvėrišką darbą.

Išdavimas kankinimui ir nužudymui šito laisvės kovotojauš tai bus suteikimas kraujagėriškos caro valdžios bernams visų kitų čionai atkeliausių kovotojų.

Patvaldžiui Mikei II nepakanka nekaltų lavonų, kuriais visa šalis nuguldyta ir kraujo, kuris kasdien liejasi po plačiąją Rusiją. Ji vis geidžia naujų ir naujų aukų!

Norėdami veikėjai ir revoliucionieriai pabėgėliai atsiluosuoti nuo azijatiškos globos, suskato protestuoti prieš iš-

davimą J. tam tikro parašus p. goje tarp kuopų ir Per tą lai

Po v rašus ir at parašius. narsiai dir dami Rus tik, kad n tie, kurie šką laisvę ir nė prisi daina.

Herr našiai pas Pas mųsų rėdami til pieras, pi šaukti tyr bet jų liu mų, koki kabes ir a liudininkū balsuotojų Reik (pravardė po geradė

davimą J. Purėno. Visuose didesniuose miestuose susitvėrė tam tikros tarybos, kurios rengia protesto mitingus, renka parašus po rezoliucijų ir aukas antvedimo bylos. Ir Chicagoje tarp lietuvių susitvėrė tokia taryba iš visų vietinių LSS kuopų ir kelių pirmieviškų, tautiškių, pašelpinių draugysčių. Per tą laiką taryba daug ką nuveikė.

Po visos miesto dalis rengia protesto mitingus, renka parašus ir aukas, atspauzdina rezoliucijas ir siuntinėja visiems parašius. Labai malonu ir linksma, kad tie, kam tas rūpi, narsiai dirba ir nesigaili nė spėkų, nė sveikatos. Jie dar buvę Rusijoje priprato veikti ir galvas dėti už laisvę. Gaila tik, kad ne visi supranta svarbumą tokio švento darbo, ypač tie, kurie kartais karštai moka šaukti ir kalbėti apie «tautišką laisvę» ir «tautišką dainą». Prie faktiško darbo jų nėra ir nė prisiprašyti negalima: jie dingsta su visa savo tauta ir daina.

Delegatas.

Herrin, Ill. Vargšas esi — tau nereikia nė teisių. Pa našiai pasielgė kapitalistiška valdžia prieš busimus rinkimus. Pas mūsų pavietinį teisėją, rugp. mėn., keletas lietuvių, turėdami tik pusę pilietiško popierio, norėjo išsiimti pilnas popieras, pribuvo teisman su liudininkais ir laukė, kada bus pašaukti tyrinėjimui. Teisėjas vienok griebėsi ne juos tyrinėt, bet jų liudininkus. Tie nebuvo prisirengę ant tokių klausimų, kokius nesitikėjo sutikti. Teisėjas išrado visokias priekabas ir atėmė jų pilietiškas popieras. O anie, neturėdami liudininkų, sugrįžo be niekur nieko. Ar da reikia didesnio balsuotojų suvaržymo kaip šitas?

Reikia žinoti, kad mūsų miestelyje yra du advokatai, (pravardės? Red.), kurie jau nuo seniai siulėsi lietuviams kaip geradėjai, išimti pilietiškas popieras, bet negavę prisipilti

kišenių iš kalno, pakišo liežiuvių kaip mentę, buk liudininkai neteisingai liudija. Taigi mūsų tautiečiai turi neiti pas tokius veidmainingus advokatus nė su jokiais reikalais, nes galima rasti advokatus laikančius darbininkų pusę, o ne kapitalistų.

J. T. Adomaitis.

Worcester, Mass. Vakare rugs. 9 d., 1908 m., atsibuvo čia prakalbos parengtos 40 LSS kp. Kalbėjo F. Bagočius apie vargstantį proletarijatą ir kapitalistų puotą, privedamas nesusipratimą darbininkų. Aiškino, kas yra tie socialistai, už ką jie kovoja ir tt. Tas viskas publikai patiko. Bet gaila, kad kalbėtojas nepaiškino už ką darbininkai privalo balsuoti ateinančiuose rinkimuose, teipgi kalbėdamas apie darbininkus, primindavo vien tik vyrus, moteris gi apleido. Pertraukus Bagočiui kalbą, deklamavo eiles Biruta Bernočiūtė ir Saurusaitis. Per prakalbas surinkta aukų \$14,83, iš kurių išėmus lėšas kalbėtojui \$4, už svetainę \$5, už pliakatus \$1,75 (viso \$10,75), lieka \$4,08. Pinigai skiriami LSS literaturai, pasiūsta Sąjungos izdininkui.

S. J. Bakanauskas.

Springfield, Ill. Dėlei socialistų partijos agitacijos ir Raudonojo Traukinio, ir mėš, Springfieldo lietuviai, užmanėm prisidėti kad ir su maža auka. Surinkta \$11. Pinigai pasiūsta anglų S. P. centro sekretoriui J. O. Bentall, į «campaign» fondą. (Pagarsinta pabaigoj Nr. Red.)

Aukų rinkėjai

A. S. Raulinaitis.

A. Brazis.

Lenktynes kandidatu in Amerikos prezidentus.

(Bryan — Demokratų kandidatas; Taft — Republikonų kandidatas; DEBS — Socialistų Partijos kandidatas).

Dėlko pakriko kooperacija?

Union City ir Naugatuck, Conn.). «Kovas» N.35, korespondentas J. Kunas rašo, kad lietuviai negalėjo išlaikyti savo valgomųjų produktų krautuvę ir prisiėjo parduoti, dėlto, kad mažai buvę žinančių apie kooperacijos reikalus, nemokėję jų vesti.

Kooperacija pakriko dėl šių priežasčių. Kaip dėjo krautuvę, tai daugumas sau manė: «bus gerai, gausiu dirbti, lengvas darbas.» O čia buvo tokių mokslinčių, ką pranašavo, kad toliau busiųjų visiems darbas. Bet kada parėjo rinkimas, išskaitliavo, kad reikia tik trijų prie darbo, — ir teip pasiliko. Padirbus pora savaičių, — neblogiausia sekėsi — jau kiti ir pabugo, kad jau tie turės gerą darbą, 12 dol. per savaitę, užsinorėjo mainyti darbininkus, išrado, kad anie negerai, reikia kitų. Direktorių sueiga pasiskyrė 3 darbininkus, išėmus kasierių; akcionieriams tie nepatiko ir pradėjo kai kurie nepirkti. Ir teip viskas pradėjo mažytis. Teipgi ir kasierius su naujaisiais pradėjo nesutikti, rokuotis visokiais žodžiais. Reikėjo šaukti specialią susirinkimą ir tvarkyt nesutinkančius visiems nariams, bet ir tas nieko negelbėjo. Turėta užtarėjų ir teip pasiliko be jokio nubaudimo. Toki dalykai turėjo būti ištiriami tam tikros komisijos, o ne visuomenės...

Po kiek laiko pamatęs kasierius, kad gali išeiti riestai su kooperacija ir kasierium, atsisakė toliau būti kasierium. Kooperacija išsirinko kitą. Užvydėjimas tuo pasirodė. Kai kurie pradėjo jį bauginti, kad jo kaucija prapulsiant (buvo užsistatęs \$500) ir rodijo geriaus atsakyti, o jei ne, tai prapulsiąs savo pinigus.

Teip ir atsitiko. Susekė tą vyrą padariusį klaidą per negerą išrovimą ir tas draugas turėjo būti apvogintas ant \$115, ką ir pasilaikė iš jo kaucijos.

Į tą laiką atsirado kooperacijų gydytojas iš Valparaiso mokyklos, Motiejus Vokietaitis, kuris buk tik ant to yra išėjęs mokslą ir pats save pasivadino «kooperacijų daktaru» — specialistu ir galįs išgydyti šitą kooperaciją. Po jo trumpai prakalbai visi kooperatyvai nudžiugo, sulaukę tokį gydytoją ir paskyrė jį kasierium. M. V. po tam paaiškino visiems, jogei kooperacijos kasai esant tuščiai, reikia kooperatyvams sudėti pinigų ant pradžios, o paskui pinigų bus įvalias. Užklausus publikos, ar nori pirkti daugiau akcijų, mažai pirkėjų atsirado. Tada 8 kooperatyvai sudėjo pirmą «morgečių» \$400, kiekvienas dėjo po \$50. Ant pirmo «morgečiaus» pasidarė viso \$406 su viršum ir įdėjo į kooperacijos «biznį» naują kapitalą. M. Vokietaičiui kasieriaujant, umu laiku kooperacija pradėjo pult žemyn, o pats visus ramino, kaip kooperacijos daktaras, kad nepuola žemyn, ale eina aukštyn. Direktoriai, turto prižiūrėtojai pamatė, kad viskas eina žemyn, bet tik kai kurie, o kiti visai nematė ir nesuprato kaip kooperacija stovi, dėlto, kad pasirašyt šaip-be-teip pasirašė, o perskaityti ir apskaitą padaryti nemokėjo, tik klausė kitų, ką kiti pasakys ir visi ant to sutikdavo pasirodydami žmonėms, jogei ir jie koki viršūninkai. Žinoma, garbės visi nori, bet garbingai elgtis nemoka. Po susirinkimų da «gazietais išne-

šiodavo», kad kooperacija teip ir teip, per ką paskui ir kooperatyvai buvo neužganėdinti, ir pats «daktarai», M. Vokietaitis ir nubaigė per 9 ar 10 savaičių visą sudėtąjį morgičių ir da padarė skolos, o direktoriai turbūt ir norėjo, kad kooperacijai greičiau galas pareitų, nes jie matė, kad ji kasavaitė eina žemyn.

J. Kunas rašo, kad už krautuvę ir visą biznį gavo \$1000 ir kožnam išėjo, pasidalinant, po \$2,23 už akciją. Teisybė, bet kur kiti pinigai dingio, ką turėjo pareiti po daugiau? Rugpjūčio 10 d., 1908 m., turėjo būti čekis už «skripus» \$6; jų nematyt. Aš patarėia J. kunui pasirupinti, kad tuos pinigus, ką kiti turi pasiglemžę sauvališškai į savo kišenių, padalintų visiems kooperatyvams lygiai, tai tik tada galės apgarsinti per laikraščius, kad išsidalino ir išėjo po lygiai.

J. Kurmis.

«Aušra» ir «Ratelis».

Amerikoj keletos mūsų draugų yra sumanyta ir jau beveik suorganizuota moksleivių šelpiamoji draugija «Ratelis». Tas baisiai nepatinka mūsų tautiečiams, jie mato pavojų «Aušrai», kuri, kaip oisteris, užsikalus sėdi sau Chicagoj ir nieko neveikia. Dabar nor, kad socialistai jai dirbtų, tai barą jų ratelį. Lyg tais barniais atliks naudingą visuomenei darbą?

«Aušra» neduoda mūsų veikiančioms draugams — moksleiviams paramos, tai kam mes ją turime remti?

Draugui P. G. griežtai atsakė pašelpą, nes jis atsižymėjo Lietuvos revoliucijoj ir darbininkų socialistų judėjime, kaip rimtas veikėjas, tai nepatiko mūsų tautiečiams — demokratams, kurie laiko savo «Aušrą» paslėpę į Chicagos oisterių dėžutę.

Ir šaukia ir išmsioja socialistus ir drg. P. G., kad ji norime šelpti*). (Žiur. «Lietuvos» N.39 ir 41 — d-ro Graičūno ir Laukio raštai — tikri lietuviški feljetonai, dideliai madingi.)

Ir aš buvau «Aušros» nariu. Prie jokios pašelpinės draugijos neprisiđėjau, bet į «Aušros» draugiją įsirašiau, nes ji šelpia moksleivius, o aš žinau, ką kaštuoja moksleiviui vargo svaras. Girdėjau pačių aušricių murmėjimus ant savo valdybos, bet tikėjomės, kad «Aušra» išlįs iš savo lukšte. Nesulaukiamas dalykas! Ir aš palioviau į jos išdą mokejės, bet iki šiol vis buvo laukta, gal susipras ir ims žmoniškai darbuotis. Ne! Vieton to tveria «muzikališkų fondus» apie kuriuos sustoję jau pradeda patys piautis:

— «Nežiuri parlamentariškų taisyklių! Tyli!» — skundžia p. Laukis d-rą Rutkauską («L.» N.41).

Argi ir mes tomis baikomis užsiimsime?

Tautiečiai patys pradėjo skaldyt «Aušrą» su savo muzikališkais fondais, tai tegul neruguoja, kad mes tveriam «Ratelį». Jeigu dirbs, ir tai neatgaleiviškai, tai susieisim į krūvą ir dirbsim išvien (čia tas galima), bet jei vaidus kels, tai

*) Kas navatniausia, kad tie ponai prie šitos prikabės prikiša ankas revoliucijai, nors jau tie nesumanęs prikaišiojimal ne sykį buvo sumusti į dulkes, ir seniejel užmetęjal nutilo.

Praneši
net 16 kuop
— 16; 7 dis
Taigi I
Pensylvanij
duoklę, bet e
netaisūnėia t
kad atvažiav
tą, bet ta du
Tada rugoja
apsižiūrėkit p
ti. Viršūnink
da, bet ta kor
Unijos

Dalyk skait
dant nuo 1888 i
laiką už social
188 m. — 2,0
189 m. — 21,5
190 m. — 30,1

Buvęs dar
pa savo smertį
kad dėl jųjų kit
jose social
Paliūstėsim

Eric, Pa., 8
Tison, kad
kai socialist
tas Dalgas išva
kai. Tada T
nie noris kal
apsižiūrę už to
ndaro Daleit

Rauškas ale
lamos š. Rus
— pironis
tas 100 litai.

męs dirbsim vieni. Galit, tautiečiai, sau feljetoniškai šmeižti drg. P. G. ir mus visus, norinčius paremt savo draugus, veiklesniusios moksleivius — mūsų darbo nesustabdysit.

J. Baltrušaitis,

Suspenduotos angliakasių kuopos.

Pranešimas mainieriams: 1 distr. Pannsyly. suspenduota net 16 kuopų («locals»); antrame distrikte 12; 6 distrikte — 16; 7 dist. — 7; 9 dist. — 9; 10 dist. — 2 kuopos.

Tai gi pranešu jums, draugai mainieriai, daugiausia Pannsylnijos valstybėje, kad ir jūs užsimokate mėnesinę duoklę, bet esate suspenduoti dėlto, kad valstybės sekretorius neatsiunčia tų mokesčių į centrą. Teipgi tankiai atsitinka, kad atvažiavęs mainierys į kitą valstiją, atsiveža unijos kortą, bet ta buva negera, tai reikia mokėt iš naujo įsirašymas. Tada rugoja jie ant kitų žmonių, visai be reikalo. Geriau, apsižiūrėkit pirma laiko, tai jūs neturėsite antrą kartą mokėti. Viršininkai pinigų paima nuo jūsų, o paskui kortą išduoda, bet ta korta niekam netinka.

Unijos kuopos 2553 Komit.

*A. S. Raulimaitis,
Box 172, Springfield, Ill.*

Socijalistų balsai Amerikoje.

Balsų skaitlius už socijalistų kandidatus smarkiai kilo pradėdant nuo 1888 metų. Čia parodyta, kuriuose metuose kiek buvo balsų už socijalistus-kandidatus:

1888 m. — 2,068	1805 m. — 36,275	1898 m. — 82,204
1892 m. — 21,512	1896 m. — 36,275	1900 m. — 98,424
1894 m. — 30,120	1897 m. — 55,550	1902 m. — 225,903
		1904 m. buvo 403,338 balsai.

Buvęs demokratiškasis prezidentas Grover Cleveland prieš pat savo smertį (da nēr metai, kaip jis mirė) kapitalistus bauginio kad dėl jų jų kietumo šiais metais gali būti daugiau kaip milijonas socijalistų balsų.

Pažiūrėsim — ta pranašystė gali išsipildyti!

DARBININKO RONIKA.

Erie, Pa., spalio 23 d. tapo areštuotas socijalistas kalbėtojas Tillotson, kandidatas į valstybės senatorius. Tas atsitiko teip. Netoli socijalistų mitingo kalbėjo «Išganyto Armijos» «apicierius», kurs Debsą išvadino prigaviku, valkata ir kitais koliojimo žodžiais. Tada Tillotson jį kvietė užvest debatus. «Salaveičis» atsakė nenorįs kalbėti su «velniu». Tillotson paskui kritikavo tą «apicierių» už tokius jo koliojimus ir atsiradęs policijos valkata jį areštavo. Paleido už kauciją. Sudas išteisino.

Rusiškas «laisvanorių laivynas», kurs antrus metus vežioja žmones iš Rusijos į Ameriką ir atgal — linija Liepojus-New Yorkas, — pirmais metais turėjo nuostolio 200 tūkst. dol., o šiais metais 500 tūkst.

New Yorke atsirado nauja žydų draugija, kurios tikslas apsiginti nuo apšmeižimų. Mat policijos komisijonierius generolas Bingham neseniai bandė net moksliskai, su pagalba statistikos, prirodyti, kad piktadarių daugiausia esą iš žydų, nes jų apgyventoje miesto dalyje esą daugiausia teismas turi darbo su visokios rūšies sukčiais. Į naująją draugiją dedasi visos žydų organizacijos, inteligencija ir kunigai (rabinai). Ta statistika, anot socijalisto D. De Leon, nėra teisinga, nes piktadarystę reikia mieruoti ne pagal daugumą, o tik pagal didumą. Pagalios ateiviai tankiai visai nekalti yra policijos padirbami piktadariais. O žydai beveik visi ateiviai.

Ekaterinoslavo mieste geležinio pabrinko savininkas Jasiukavičia buvo sumanęs visas Rusijos geležies pabrinkų savininkus suvienyti į draugiją, kaip tai yra Amerikoje daroma. Tokie susivieniję pabrinkantai paprastai įgyja didelę galę. Turėdami visą pramonės šaką savo rankose, įstengia pats skirti kokį nori užmokesnį darbininkams, kokią nori kainą už savo išdirbinius ir turi paprastai nemažą įtekumą ant viso krašto politikos. — Bet Ekaterinoslavo pabrinkantui Jakavičini nepasisekė jo užmanymas, trustas neįvyko.

Rusijoje anglių kasyklų savininkai žada susivienyti į trustą. Buk patys turtingiejie jau yra susitarę. («V. Ž.»)

Vyriausioji kalėjimų valdyba Rusijoje įsakė kalėjimų viršininkams, kad jeigu dėl kokių priežasčių kaliniai badaus (kalinių «streikas») ir bebadaudami susirgs ar nualps, tai jų nereikia, negalima nešti į ligonbutį. Mat tegu sau miršta!

Iš Amerikos parvažiavo į Maskolijos kalėjimą. Teip padarė tulas Zinkevičius iš Linkuvos: rugp. mėn. jis, kaip rašo «V. Ž.», sugrįžo iš Amerikos ir tuojaus pateko į Panevėžio kalėjimą, nes pas jį radę keletą atsišaukimų.

Varšavoj teismas pasmerkė 12 kai metų katogros Pabijanicių poliemeisterį Joniną, už nušovimą iš užpakalio vieno areštanto. Buvo liudininkai, kad tyčia nušovė. Nepaprastas daiktas Rusijoje, kad už tai nubaustas valdžios tarnas!

LAIŠKAS REDAKCIJON.

«Kovos» 6 n., šių metų, tilpo «Curas ir Žmonės» vertimas iš rusiško. Na ir dabar ponas Straus rašo «K.» 42 n., kad versiąs. «Liberalai ir Socijalistai» teipgi yra jau išversta; tas vertimas gal but netinka spaudon, nežinau (minėtasis vertimas raudasi pas Lit. Komitetą LSS).

Man rodos, jeigu netinka spaudon, tai pertaisymas visgi pigiau atsieitų, negu kad paimt nuo Straus atsakantį vertimą, nes aš už tą darbą jokių išlygų nestaciaiu.

*J. J. Smailis,
Stiles Hall, Valparaiso, Ind.*

KRASOS DEŽUTE.

J. Petrauskui. 1) Lenkų laikraščiai: dieninis «Dzienik Ludowy», 627 Milwaukee Ave. Chicago, Ill. ir savaitinis «Robotnik», 97 St. Mark Place, New York, N.Y.; 2) slovaku — «Rovnost Ludu», 683 Loomis St., Chicago, Ill. Jūs klausiate «sloviencų». Gal tai slovenų (slavonic). Jų laikr. «Glas Svobode» išeina Chicagoj. Adr.: 669 Loomis St. Chicago, Ill.

45-tai kuopai, Passaic, N.J. Jūsų nutarimo paaikškinimas pa siūsta Lit. K—tui.

J. Bekampui ir Stasiulevičiui. Ta klaida atitaisyta jau perei tam Nr., tai ir vėl nēr reikalo apie tai rašyti.

J. Burgevičiui. Eilės «Darbininkų laukų šauksmai» netinka. Prozaiškas straipsnis patilps.

J. Malunėliui. Jausmus, linkusius prie poezijos, turite, bet juos reikėtų da gerai palavint, ypač eiliavimo įstatymus reik pa žint. Mažiau, trumpiau rašykite, gal išeis geriau.

«Koval» atsiųsti rankraščiai.

S. Strazdo — «Ar tik ne plėšikai?», «Į darbininką»; M. Revoliucijonierio — «Su melu teisybės neužkariausit!» Lietuvio — «Kur dingsta Rusijos darbininkų kruvini uždarbiai?» J. Malunėlio — «Suvytės žiedas»; B. Kandratavičiaus straipsnis (be antrašo); A. J. Viznio — V. K—to veiksmarodžio taisyklė ir konstitucija»; Naru ševičiaus — «Darbininko laimė»; J. A. Stankaus — «Kapitalizmas ir Socijalizmas»; 25-os kuopos straipsnis; Lit. Kom. pranešimas; V. Geibio — «Draugų atydai L.S.S. 32 ros kuopos»; C. J. Daniuno — «Dėlei daktarų apsigarsinimų»; 20-os kuopos nutarimai; L.F. d. M. — R. — «Moterų balsavimo teisės».

Iš Europos — P. Kovo — «Mūsų knygos»; Vlodo Gailiuno įvairios eilės.

Prakalbos!

L.S.S. 52-ra kuopa surengė prakalbas, kurios atsibus 31 d. spa- io 08 m. 7:30 val. vakare, svetainėje «Lahor Lyceum» po N 342 W. 42-nd str. New York, N.Y. tarpe 8 ir 9 Ave. Neužmirškite, ateikit. Sekr. J. M. Balčius.

Susirinkimai.

Wilmerding, Pa. 57 kp. L.S.S. draugai, kurie prigulit prie 57 kp. malonėsit į susirinkimą ir atsivesti naujų draugų. Susirinkimai bus laikomi kas trečią ir ketvirtą nedėdienį mėnesio; prasidės 1:30 po piet, Lietuvos Sūnų draugystės kambaryje. Nepamirškite atsilankyti. 57 kp. sekr. B. Kandratavičius.

Pranešimas.

Visiems pranešu, kurie yra aukavę išleidimui mano brosiurėlės «Krikščionybė ir Socijalizmas», kuri tuojaus išeis iš spaudos, kad atsi- šauktumėt, kiek egzempliorių norėsite gaut. Knygelė bus per 60 puslapių; jos kaina bus 15 c. Visi aukautojai malonėsite atkreipt atydą ir kuoveikiausiai prisiūsite savo adresu į žemiaus paduotą vietą.

K. Rutkus,

2515 Kensington Ave., Pullman Sta
Chicago, Ill.

Laikrodėliams deviskėlės.

Randasi «Kovos» adm. po 25c. su soc. ženkleliais, ranka su švie- sa ir dvi rankos, Debso išsibaigė ir pagaliaus Debso po rinkimų ne- tiks, o soc. žymė visada bus gera. Reikalaukit jų ir ženklelių po 5c. kiekvienas arba 30c. tuzinas.

«Kovos» Administracija.

TIKTAI 3500

Iš 40.000 lapelių «Kada pasibaigs šie sunkūs laikai?» beliko. Rajonai, kaip New Yorko, Schuylkill ir Pittsburgo paėmė net po 7000 iki 10000. Tik 3500 yra «Kovos» administracijoj. Juos turim kuogreičiausiai išsiūst, kad ir jie pasklistų tarp žmonių iki 3 d. lap- kričio (Novemb.), nes paskui bus negerai. Draugai ir kuopos kuogreičiausiai pareikalaukit, kurie dar neturit. 40c. už 100, \$1,00 už 500, \$1,75 už 1000. Darban, kol dar nevėlu!

«Kovos» Administracija.

L.S.S. ir «Kovos» Administracija.

Visokius rankraščius ir korespondencijas siūsdami redakcijai, adresuokit «Kovos» redaktoriui:

J. Baltrušaitis, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Su agitacijos ir organizacijos reikalais: sutvėrime naujų kuopą, prašydami informacijų kaslink sutvėrime, skundai kuopų, nutarimai, krivulės, reikalaudami čarterio, kreipkitės pas L.S.S. sokretorių:

P. Puskunigis, 647 N. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Siūsdami mėnesinių mokesčių blankas, užsakymus laikraščiu, reikalavimus knygų, agitatoriškų lapelių, laiskams popierų ar atvirų laiskelių, permainydami adresus, prisiūsdami apgarsinimus, ar viso- kius drukoriškus darbus, adresuokite administratoriui:

F. J. Bagočius, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Visokiuose piniginiuose reikaluose kreipkitės pas L.S.S. izdi- ninką:

A. M. Stanelis, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Prezidento rinkimai.

Jau artinasi rinkimai. Kiekvienas Socijalistas turi pasirodyti visam pasauliui kuomi jis yra, todėl jis turi nešiot Socijalistišką žen- klelį. Jų galima gaut po 5c., tuziną už 30c. Pareikalaukit kiek, o tuoj bus prisiūsta. Kuopos reikalaukit bent po kelis tuzinus.

Laikrodėlių deviskėlės, tinkamos vyrams ir moterims, su pa- veikslu mūsų kandidato V. E. Debs'o arba su socijalistiškais ženkle- liais, labai gražios, artistiškos, po 25c. kiekviena. Užsakydami, pa- rašykite kokį prisiūst, su Debso paveikslu ar socijalistų žyme. Rei- kalaukit «Kovos» Administracijoje. 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

«Kada pasibaigs šie sunkūs laikai?» Jau gatavi. Yra tai agi- tatyviski lapeliai, svarbios įturos, 8 pusl. su 2 paveikslėliais.

100 — 40c., 500 — \$1.00, 1000 — \$1.75.

«Kovos» Administracijoj.

Farmas! Pirkite Farmas!

Didžiausia lietuvių kolonija NAUJA LIETUVA Michigano valstijoje, yra 43 lietuvių pirke žemė. Graži vieta, tarpe ežerų ir upe- lių; arti turgaunų miestų. Turiu dar paskyręs geras žemes dėl savo tautiečių; 8 gyvenamas farmas su budinkais; turiau geras žemes ne gyve- namas parduot dėl farmų, po kiek kas nori. Prekė gyvenamos ir ne- gyvenamos žemės po \$6 iki \$18 akras, ant išmokesties. Norinti pirkt atvažiuokit stačiai ant kolonijos, po adresu:

ANTON KIEDIS

Peacock, Lake Co., Michigan.

AUKOS.

Raudonamjam Trūkiui.

K. Titička \$1,00, A. S. Raulinaitis \$1,00.

Po 50c. aukavo: J. Tamošiūnas, V. Anskis, T. Galinis, M. Navickas, A. Brazys, A. Pau-
deris, A. Gudauckas, B. Lagunas.

K. Lagunas 40c.

A. Baranauckas 30c.

Po 25c. aukavo: G. Šalaševičius, K. Šnuo-
lis, F. Laurinas, S. Šiško, K. Dumčius, A.
Serbentis, J. Bačinskas, A. Klimbauckas, V.
Žvingilas, J. Montvila, M. Križanauskas, P.
Gudauckas, L. Jonikas, J. Gudauckas.Po 15c. aukavo: M. Stanynas, J. Kučins-
kas, W. B. Burks.Po 10c. aukavo: M. Baranauckas, J. Kār-
nauckas, M. Gavienaitienė.

J. Žiulienė 5c.

VISO SYKIU \$11,00.

Aukų rinkėjai A. Brazys,
A. S. Raulynai. is.

Kas užsirašys

"Kova"

metui laiko, gaus dovanų dvi knyges, Svajus
ir Gyvybe. parašė eilėmis Jonas Viskoška. Kus
užsirašys "Kovą" pusei metų, gaus dovanų vieną kny-
gutę — Svajus.Norinti minėtas knyges nusipirkti, gali gauti
"Kovos" administracijoj, prisunčiant už abidvi 50c.,
arba 40c. už "Svajų", o 15c. už "Gyvybę", perkant
skyrimum.Minėtas knyges panakavo autorius LSS. naudai,
— "Svajus" 700 knyguciu, ir "Gyvybės" 300 knyg.

"Kovos" kompletas.

Galima gauti "Kovos" red. pilnai "Kovos"
kompletai 1906 m. ir 1907 metų. Vienas kom-
pletas su prisiuntimu prekioja \$ 2.00.

LS.Sajungos išleistos knygos.

Kurias kiekvienas darbininkas turėtų
skaityti ir platinti.

1. Politiskas minių streikas 8c
2. Kudikių vergija «Laisvoje» Amerikoj 5c
3. Kovotojų Giesmės 15c
4. Priėkus Engels (gyvenimas ir darbai) 15c
5. Moters ir Politika 15c
6. Kunigai, bedieviai ir socijaldemokratai 10c

Darbininkai ir jų ateitis [isl. J. Grinius] 12c

Ant visų šių knygų perkupčiai ir kuopų
knygiai gauna didelį uždarbį.

"Kovos" Administracija.

„RANKPELNIS“

pigiausias laikraštis, leidžiamas Lietuvi Socijal-demo-
kratų Darbininkų Sąjungos Didžiojoje Britanijoje. Eina
kas dvi savaiti.„RANKPELNIS“, stovėdamas ant darbininkiškų
jų reikalų sargybos, rūpinasi suteikti daugiansia žinios
apie darbininkų judėjimą įvairiose kraštuose.„RANKPELNIS“ tilpsta daugelis žinių ir straip-
snių apie darbininkų gyvenimą ir reikalus svetr.„RANKPELNIS“ daug rašoma apie Lietuvos
reikalus apie darbininkų padėjimą Lietuvoj.In „RANKPELNI“ rašo ir yra pažadėję rašyti daug
įžymių Lietuvos rašėjų.

„RANKPELNIO“ kalba kiekvienam suprantama.

„RANKPELNIO“ kaina kiekvienam prieinama:

— metams 1 doleris; pusei metų 50 centų; 3 mėn. 25 centai.

Adresas:

„RANKPELNIO“ redakcijai,
Lily Bank, West End,

Bellshill, Scotland.

Raistas [The Jungle] dovanai!

Skaitytojams «KOVOS»!

Jei knygos «RAISTAS» nėsi dar skaitęs, tai mažai težinau apie Amerikos gudry-
bes, suktybes ir, teip vadinamą, jos gerovę. RAISTAS, tai knyga patyrimų.Perskaitytes Raista, teipat žinosi visą sutvarkymą dabartinės draugijos, ša-
knų blogo. RAISTAS dėl išnašumo savo įturos yra teip pageidaujama knyga, kad
yra išversta į visas kalbas.RAISTAS, kuris sudrebino Amerikos ir Europos parlamentus, yra didelė,
knyga ir svarbi tuomi, kad aprašo gyvenimą lietuvių Amerikoje, versta iš
angliškos kalbos originalo.RAISTAS aiškiai parodo, kaip kapitalistai begėdiškai apgaudinėja darbininkus
ir jų moteris, nustumia į paleistuvystę.Kurio jau skaito «Kovą», tai gali prikaltit naujus skaitytojus — apturėjimui tos
didelės dovanos.RAISTO kaina \$ 1.00, perkant pačią knyga. Prenumerata „Kovos“ 2.00. Bet kuris naujai užsi-
rašys „Kovą“ metams, prisilįsdamas ant mano adreso du doleriu, apturės metams šį laikraštį ir
RAISTA dykai.

Adresas: J. Naujokas, Madison Sq. Sta. box 189, New York City.

Nereik Mokintoju.

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis
be mokintojo (apdaryta) \$ 1.25VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis
skaityti ir rašyti be mokintojo 15cNAUJAS BŪDAS mokintis rašyti be mo-
kintojo (ypatingai merginoms, kurių daugelis
jau išmoko) 10cPinigus siųskite per Mony Order arba pač-
to markėmis ant šio adriso:

P. Mikolainis

P.O. Bx 62 NEW YORK City

Chicagoj ir aplinkinej.

Vienatinis agentas laivakorėjų ir stuntimo pinigų North
Chicagoje, kuris yra pilnu ir agituojančiu nariu LSS. Taipgi
turi sąkrovą visokių lietuviškų knygų. Neužmirškite.

Peter M. Kaitis

221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

Keystone Phone Main 14-23
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

Dr. Philip Rovno,

423 Pine St. Philadelphia.

PRIIMAMOSIOS VALANDOS:

Iki 10 tūryto

Nuo 2 iki 3 po pietų

Nuo 6 iki 8 vakare

Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

Mano aptėkoj galima gauti:

Severos kraujo čystytojas	1.00
Reumatizmo giduolė	1.00
Širdies sudrūtinimo vaistas	1.00
Nuo galvos skaudėjimo	1.00
Moterims regulatorius	1.00
Plaučių ir inkstų gyduolė	75c
St. Gotthardo aliejaus	
Mostis nuo nelių ir odos	50c
Mediciniškai odas mullas	25c

Ir daug kitokių gyduolių.

E.W. Gillas

SE. Cor. 2nd & Federal st.

Naujas išradimas

sustiprinimui ir užlankymus plaukų.

Tūkstančiai plikų žmonių atgavo puikius plaukus, su-
laiko silkiną plaukų. vis žmonės užteikti mums ir my-
sų gyduolėms, kuriems duodam teisingiausia rodą per lai-
ką DYKAI. KAIP IŠSIOYDYTI Silkiną plaukų ir Plikimą,
Pučkus, Didervines, Niežus ir lytiškąjį brudą. Nuo kojų
užtrinų tik 10c. Męs turime apie pusę milijono laisvų su
padėkavonėmis visokių tautysčių. Rašyk pas mus:

J. M. BRUNDA CO.,

996-998 Broadway,

Brooklyn, N.Y.

„Pirmyn“

Populiariškai-moksliskas lietuvių savaitraš-
tis. Išeina kas ketvergą Minersville, Pa. Kai-
na: metams \$1.50, pusei meto — 80c.; į užsie-
nius — 4 rubliai. Adresas:

J.M. JASULEVICIUS,

P.O. Box 6. MINERSVILLE, PA.

„Kova“

„KOVA“ The Lithuanian Weekly, published every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418 So. 2-nd Str. Philadelphia, Pa.
Subscription rates: One year in all parts of the world, \$2.00; Six months \$1.00.
Advertisement rates on application.

„KOVA“ išeina kas pėtnyčia. Prenumera | visas dalis svieto:
Metams \$2.00; pusemetui \$1.00.
Apgarsinimų prekė: Sykis už colį 50c; per mėnesį \$1.00; per metus \$10.00.

Siunčiant raštus, pinigų ir visokiuose redakcijos reikaluose susirašant, adriauokite:
„KOVA“ 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrisai:

«Kovos» Administracija ir Rėdystė:

„Kovos“ Redaktorius J. Baltrušaitis, 1815 E. Moyamensing Ave., Phila., Pa.
Sekretorius LSS. P. Puskunigis, 647 N. Ashland Ave. Chicago, Ill.
Išdavininkas LSS. A. M. Stanelis, 1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
Administratorius LSS. F. J. Bagočius, 1815 E. Moyamensing Ave. Philad., Pa.

Veikiamasis Komitetas.

I-mo Rajono	J. A. Šunskis 22 Diamond St. Union City, Conn.
„ „	J. S. Pruselaitis, 17 James St. Waterbury, Conn.
III-čio „	B. Kondratavičius, Bx 24, Wilmerding, Pa.
IV-to „	A. Purvis, 453 W. 57 st. New York City, N.Y.
„ „	P. Norkus, 25 Van Buren st. Passaic, N.J.
„ „	A. J. Viznis, 45 Ward st., Worcester, Mass.
„ „	J. Bekampis, Box 129, Minersville, Pa.
„ „	I. Rudminas, 236 N. West St. Shenandoah, Pa.
„ „	M. Kapočius, 119 E. Center St. Shenandoah, Pa.
Illinois rajono	J. Švermickas, 3244 So Morgan st. Chicago, Ill.
7 „	F. Žyatkaukas, 309 Charles St. Scranton, Pa.

Išpildomojo Komiteto:

Miss M. M. Rice, Gen. Del. New York, N.Y.
J. Grinius, 120 Grand st. Brooklyn, N.Y.
J. Suka, 120-124 Grand St. „ „

Literatūros Komiteto:

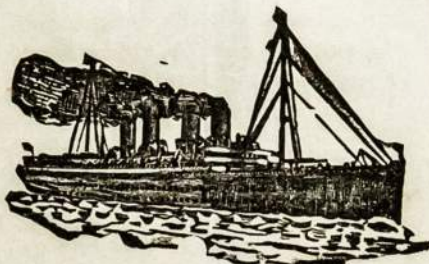
Pirsmėdis J. Viskoška, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.
Sekretorius J. Ilgudas, 3255 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Archiv. J. O. Shirvydas, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

Rev. Rėmimo Komiteto:

Pirsmėdis, J. SUKYS, 120 Grand st., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius V. CERNIAUSKAS, 1711 E. Matheny Ave. Springfield, Ill.
Išdavininkas, J. O. ŠIRVYDAS, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.
Išmains pinigų ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tiketus į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

SODAS SVEIKATOS

SERGANTIEMS ZYDI!

Jei tau nusibodo landžioti prie visokių daktarpalaikių, nuodintis menkos vertės vaistpalaikius ir varginti save liga, leisti jai isisenėti, o ant galo nori būti išgydytu ir sveiku, tai kreipkis asabiškai ar aprašydamas ligą **The COLLINS N. Y. MEDICAL INST.** į Dr. R. Mielke, kuris pasekmingai išgydo visokias ir užsisenėjusias ligas kaip VYRŲ teip MOTEŲ ir VAIKŲ bei kurios tik ligos varginimui žmonių užpuola.

Išgydo tas ligas, kurias kiti daktarai neinstengė, už tai, kad **THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INST.** vedamas geriausių diplomuotų daktarų iš universitetų. Asabiškai ar aprašius ištiria ligą ir sutaiso pritaikant vaistus specialiai iš **INSTITUTO LABORATORIJOS**, kurių kitur negalima gauti.

Kad iš to **SODO SVEIKATOS** daugiau apturi pagelbą, tai liudija daugybės dėkavonių ateinant kasdieną, iš kurių nors pora čia seka:

Mrs. Fr. (moteris Jono) Šklenarienė, Route No 2, B. 65, Ceresco, Nebr. Dėkavoja už išgydimą moteriškos ligos kankinimų, skrepliavimų ir skaudėjimų šonuose, sąnariuose ir neuralgijos. Dabar pilnai sveika.

Mr. Jonas Smirnavičia, 1625 Front st., Philadelphia, Pa. Prašo jo padėką viešai pagarsinti už išgydimą: nuo abelno nusilpnėjimo, sugriovimo sveikatos iš jaunystės klaidų; netikėjo kad galės išgyti, sako liga kaip kalnas slogino. O dabar yra sveikas, linksmas ir dėkingas už nukasimą to ligos kalno, su gerais vaistais.

Dėl mažumo vietos daugiau netaipiname.

TAS ISTITUTAS IŠSIUNTINĖJA GYDUOLES

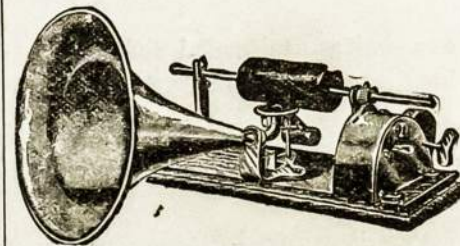
į visas vietas ir miestus Amerikoje ir kitas dalis svieto, pareikalavus. Kurie negalite pributi asabiškai, aprašykite nesveikumus bei ligą lietuviškai.

KAM SIRGT, KAD GALIT BUT IŠGYDITU,
TIK ATSIŠAUKIT, ADRESUOJANT:

The Collins New York Medical Institute
140 W. 34-th st., New York, N. Y.

Tabako naudotojai

Padėkit mums apgarsinti mūsų tabaką tarp savo draugų, o mes duosim jums šį fonografą **DYKAI**. :: Nėra tai koks instrumentas žaislei, kaip tankiai kiti išdirbėjai yra papratę duoti kaip premiją, bet tikrai gera iš kiekvieno atžvilgio kalbamoji mašina (grafofonas).

Kada panorėjęs, jūs galite turėti savo namuose koncertą dykai, ne koncertą kokios suklerusios armonikos ar smulko cypimo, bet koncertą didelių bene arba orkestrų, dainas garsiausių dainių, juokingas ir užimančias, žodžiu — viską, ką tik norėtum išgirsti, galit pritaistyti. Paklausk artimųjų apie muzikalių instrumentų krautuvę, o apie kalbamąją mašiną „King“ (Karalius), dažniau, jog ją vis daravinėja po \$15 00.

Mes norim, kad jūs padėtumet mums pagarsinti mūsų geriausią tabaką cigaroms ir pypkiui. Mes pristūsim jums visoki tabako po biskį. Austrisko, Boensko, Herosavo draugams, nes tai yra geriausias tabakas, kokį kur galima gau.

Tabakas tas yra tas pats, kurį jūs telp noriai rukėt Europoj, tabakas kurį jūs draugai ne mažiau už jus myli. Aplaikęs mus tabaką, rekomenduok jį savo draugams, ir jei jie jiems patiks, duok jiems mus vardą ir adresą ir tokiu budu padėsi mums apgarsinti. Už tai mes duosim jums visai dykai mūsų „King“ fonografą. Yra tai vienintelė proga gaut dovaną.

Už tabaką mes rokuosim jums \$6.00. Pristūsk iš kalno 50c. [stampoms], o mes išėsim tabaką ir fonografą. Apžiūrėjęs, jei rasi gerai, užmokėsi likusius \$5.50 ir pasiilksi juos sau.

PINIGUS sugrąžinsim kiekvienam, kurs bus neužgančintas. PASARGA: tas dovanas duosim tik teip ilgal, kol mes nepersitikrinsim, jog mūsų kompanija yra ganėtina apgarsinta. Todėl patariam neatidėliot, jei norit gaut mus fonografą dykai.

Adresuok:

European Tobacco Co.
33 Leonard St., Dep. 76.
NEW YORK, N. Y.

3) «Me
einamas, bet
ziškai-demo
16 kos metų
verstino mok
mokinius but
aukštesnius r
aukštuosius r
čio — viskas
negalima man
rėdami visi lik
darbą ne visi
rės eiti. Tači
sti paskirtą ter
naudingi draug
socializmo gac
Bet išmint
slas nebus jokie
Toliaus ap
Prieš kalini
unijos. Kalini
bą, ir daugybė t